

አርነት መውጣት

ጽሑፍ፡ - በዋረን ደብልዩ ዊርዝቢ

ትርጉም፡ - ጌቱ ግዛው

እርማት፡ - ፈቃዱ ገብሬ እና ተስፋዬ መስፍን

Copyright ©1996 by SIM, Addis Ababa, Ethiopia: originally published in English under the title of BE FREE, copyright © 1975 by SP Publications, Inc., Wheaton, Illinois, U.S.A. All rights reserved.

ማውጫ

መግቢያ

ገጽ

ክፍል 1 በግል ሕይወት ልምምድ ላይ የተሰጠ ገለጻ ክፍል:-

ጸጋና ወንጌል	1
1. በየምሥራቹ ቃል ላይ የተነዙ የሐሰት ወረዎች	2
2. ነፃ ሆኖ መወለድ	16
3. የነፃነት ተጋዳይ፥ ክፍል 1	27
4. የነፃነት ተጋዳይ፥ ክፍል 2	38

ክፍል 2 የመሠረታዊ እምነት ትምህርት ገለጻ ክፍል:-

ጸጋና ሕግ	48
5. አዚም የተደረገባቸውና የደነዘዙ	49
6. የሕግ የማስተዋል ጥበብ	61
7. ለማደግ ጊዜው አሁን ነው!	73
8. ወላጅ እናትህን አግኝ	84

ክፍል 3 የተግባራዊ ኑሮ ገለጻ ክፍል:- ጸጋና የክርስቲያን ሕይወት

.	95
9. ቁም! ሌባ!	96
10. አምስተኛው ነፃነት	108
11. የፍቅር ነፃነት	121
12. የነፃነት መለያዎች	132

መግቢያ

የገላትያ መልእክት መግቢያ አደገኛ መጽሐፍ ነው።

ይህ መጽሐፍ በዘመናችን ባሉት አብያተ ክርስቲያናት ዘንድ እውነተኛውን መንፈሳዊ ሕይወት በመተካት ላይ የሚገኘውን የሕግ አክራሪነት ዝንባሌ የሚያጋልጥ ነው። «በሐሰተኛ ትምህርቶች መካከል ያለ» ከግለት ይልቅ «በአብያተ ክርስቲያናት ዘንድ» ውስጥ ያልኩበት ዋናው ምክንያት በዚህ ዘመን ሕግ አክራሪነት የበለጠ የሰፈነው በቤተክርስቲያን ውስጥ ስለሆነ ነው።

በሚሊየን የሚቆጠሩ አማኞች አንዳንድ ድርጊቶችን ከመፈጸም በመቆጠባቸው ወይም አንድ የሃይማኖት መሪ በመከተላቸው ወይም የአንድ ቡድን አባል በመሆናቸው ብቻ «መንፈሳዊ» እንደሆኑ ያስባሉ። ዳሩ ግን ይህ ስሕተት መሆኑንና ወደ ትክክለኛው ሕይወት መምጣት የምንችለው ራሳችንን መንፈስ ቅዱስ እንዲቆጣጠረን በፈቀድንለት መጠን መሆኑን ጌታ በገላትያ መልእክት ውስጥ በግልፅ አሳይተናል።

መንፈስ ቅዱስ የበላይ ተቆጣጣሪ ሲሆን ባርነት ሳይሆን አርነት፣ ውድድር ሳይሆን ትብብር፣ ሰውን ማሞካሸትና ማመስገን ሳይሆን እግዚአብሔርን ማክበር ይሰናናል። ዓለም እውነተኛውን የክርስትና ሕይወት ታያለች፤ ኃጢአተኞችም አዳኙን ወደ ማወቅ ይደርሳሉ። መንፈሳዊ እንቅስቃሴ (ሪቫይቫል) የሚለው ቃል ከጥንት ጀምሮ እንደዚህ ዓይነቱን ተግባር ለመግለጥ የተሰጠ ስያሜ ነው።

የገላትያን መልእክት ለብዙ ወራት በማጥናቴ በአንድ በኩል ትሑት (መንፈስ ሰባራ) ሲያደርገኝ በሌላ በኩል ግን ለለውጥ የምጥር ሆኛለሁ። ይኸውም የቱንም ያህል በአገልግሎታችን ሌሎችን ለዎች ለመማረክ የቻልን ብንሆንም፣ እግዚአብሔር ግን በዚህ አገልግሎታችን በተመሳሳይ ሁኔታ አለመርካቱን መረዳቴ ትሑት አድርገኛል። ለለውጥ ለመታገል መነሣሣቴ ደግሞ በቅድሚያ እኔው ራሴ መንፈሳዊ ጥልቀት ያለውን ሕይወት መኖር እንደሚገባኝ በመገንዘቤና ብሎም መንፈሳዊ ጥልቀት ያለውን አገልግሎት መስጠት እንዳለብኝ በመረዳቴ ነው። ሕይወቴ ወይም አገልግሎቴ ከጊዜው ሁኔታ ጋር የሚስማማ ቢሆንም ባይሆንም መንፈስ ቅዱስ በራሱ መንገድ በሕይወቴ እንዲሠራ ደፍሬ መጋበዝ ያስፈልገኛል።

የገላትያ መልእክት አደገኛ መጽሐፍ ነው ያልኩት ለዚህ ነው። ለጳውሎስ ይህን መልእክት መጻፉ አደገኛ ነበር። ለገላትያም ሰዎች መልእክቱን ማንበብ አደገኛ ነበር። ምናልባትም የእኔም ይህን የገላትያ መልእክት ጥናት መጻፍ አደገኛ ሊሆን ይችላል። (ከወዳጆቼ አንዳንዶቹ ሊርቁኝ፥ በአንዳንድ ስፍራ እንድሰብክ ይቀርብልኝ የነበረውን ጥሪ ላጣ እችል ይሆናል።) ምንም ይምጣ ምንም የእኔ ጸሎት በክርስቶስ ውስጥ ያለንን ነጻነት በማወቅና በደስታ በመለማመድ የክርስቶስ ሞት ለሕይወታችን ዋጋ የሌለው ከንቱ ነገር አለመሆኑን እንድንመሰክር ነው። «እንግዲህ ልጁ አርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣላችሁ» (ዮሐንስ 8:36)።

ወዳጄ ሆይ፥ አርነት ውጣ!

ዋርን ደብልዩ ዊርዝቢ

ክፍል 1

በግል ሕይወት ልምምድ ላይ የተሰጠ ገለጻ ክፍል፡ -

ጸጋና ወንጌል

ምዕራፍ 1-2

ገላትያ 1፡ 1-10

በኢየሱስ ክርስቶስ ከሙታንም ባነሣው በእግዚአብሔር አብ ሐዋርያ የሆነ እንጂ ከሰዎች ወይም በሰው ያልሆነ ጳውሎስ ከእኔም ጋር ያሉት ወንድሞች ሁሉ፥ ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት፤

ከእግዚአብሔር ከአባታችን ከጌታችንም ከኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና ሰላም ለእናንተ ይሁን። ክፉ ከሆነ ከአሁኑ ዓለም ያድነን ዘንድ እንደ አምላካችንና እንደ አባታችን ፈቃድ ስለ ኃጢአታችን ራሱን ሰጠ። ለአብ ከዘላለም እስከ ዘላለም ክብር ይሁን አሜን።

በክርስቶስ ጸጋ እናንተን ከጠራችሁ ከእርሱ ወደ ልዩ ወንጌል እንዲህ ፈጥናችሁ እንዴት እንዳለፋችሁ እደነቃለሁ፤ እርሱ ግን ሌላ ወንጌል አይደለም፤ የሚያናውጧችሁ የክርስቶስንም ወንጌል ሊያጣምሙ የሚወዱ አንዳንዶች አሉ እንጂ። ነገር ግን እኛ ብንሆን ወይም ከሰማይ መልአክ፥ ከሰበክንላችሁ ወንጌል የሚለይ ወንጌል ቢሰብክላችሁ፥ የተረገመ ይሁን። አስቀድመን እንዳልን እንዲሁ አሁን ሁለተኛ እላለሁ፥ ከተቀበላችሁት የተለየውን ማንም ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን።

ስውን ወይስ እግዚአብሔርን አሁን እሺ አሰኛለሁን? ወይም ሰውን ደስ ላሰኝ እፈልጋለሁን? አሁን ሰውን ደስ ባሰኝ የክርስቶስ ባሪያ ባልሆንሁም።

በየምሥራቹ ቃል ላይ የተነዙ የሐሰት ወሬዎች

በቤቱ በራፍ የቆመ የሚኖር አንድ ጉብል እጅግ አሳማች በሆነ አቀራረብ በየሳምንቱ ለሚወጣ አንድ ጋዜጣ የገዢ ደንበኛ ሊያደርገኝ ብዙ ይጥር ነበር። «ብዙ ገንዘብ ማውጣት አይኖርብህም፤ በሳምንት ከ25 ሳንቲም የማይበልጥ ገንዘብ ነው የሚያስከፍለው፤ በጣም ደስ የሚለው ነገር ደግሞ ጋዜጣችን ደግ ደጉን ነገር ብቻ ነው የሚያወጣው» በማለት ብዙ ኅተኝነቶች።

በመከራ በተሞላው በዚህ ዓለም ውስጥ ማንኛውንም ዓይነት «መልካም ዜና» መስማት የሚኖርቅ እየሆነ መጥቷል። ስለዚህም ከላይ የተጠቀሰውን ጋዜጣ መግዛት ወጪውን የሚያካክስ ሊሆን ይችላል። ክርስቶስን የግል አዳኙ አድርጎ ለተቀበለ ሰው እውነተኛው «የምሥራች ቃል» ወንጌል ነው። «መጽሐፍ እንደሚል ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ፤ ተቀበረም፤ በሦስተኛው ቀን ተነሣ» (1ኛ ቆሮ. 15: 3-4)። ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ በፈጸመው ተግባር ምክንያት ኃጢአተኞች ይቅርታን ሊያገኙና ወደ መንግሥተ ሰማያት ሊሄዱ ይችላሉ። ይህም በክርስቶስ በማመን ስለሚገኘው ደህንነት የሚያበስረው ዜና በዓለም ላይ ከሁሉም የላቀና እጅግ አስፈላጊ የምሥራች ነው።

የጳውሎስንና በእርሱም በኩል ደግሞ የሌሎችን ሕይወት ለመለወጥ ያስቻለው መልእክት ይህ ነው። ስለዚህ በዚህ መልእክት ላይ ጥቃት በተከፈተ ጊዜ ጳውሎስ የወንጌልን እውነት ሊከላከል ተነሣ። አንዳንድ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ጳውሎስ ወደ ቆረቆረው የገላትያ ቤተ ክርስቲያናት በመግባት እርሱ ካስተማረው የተለየ መልእክትን እያስተማሩ ነበር።

ጳውሎስ ለገላትያ ክርስቲያኖች የጻፈውን መልእክት ማንበብ ስትጀምር በሌሎች መልእክቶቹ እንደሚያደርገው ሁሉ እግዚአብሔርን በማመስገንና ለቅዱሳን ጸሎት በማድረግ ስለማይጀምር እንግዳ ነገር እንደ ገጠመው ትገምት ይሆናል። ጳውሎስ ለወንጌል እውነትና ለክርስትና ሕይወት ነጻነት ለመዋጋት ተዘጋጅቶ ስለነበር ለሌላ ጉዳይ ጊዜ አልነበረውም። ሐሰተኛ አስተማሪዎች የሕግና የጸጋ ድብልቅ የሆነ ሐሰተኛ «ወንጌል» እያስፋፉ ስለነበር በዝምታ የሚያልፈው ጉዳይ አልነበረም።

ጳውሎስ የወንጌልን እውነት ለገላትያ ክርስቲያኖች ለማስተማር ያደረገው አቀራረብ እንዴት ነበር? ሐዋርያው ይህንን ፍልጊያ ለመፋለም የመንደርደሪያ ንግግሩን ባደረገበት በእነዚህ የመክፈቻ ጥቅሶች ሦስት ግልጽ እርምጃዎችን ወስዷል።

1. ስለ ሥልጣኑ ማብራሪያ ይሰጣል (1: 1-5)

ጳውሎስ በመልእክቱ የኋለኛ ክፍል የፍቅሩና የርህራሄው መሠረት ስለሆኑት ጉዳዮች ለገላትያ ክርስቲያኖች ይነግራቸዋል (4: 12-20)። በመጀመሪያ ግን ከጌታ ስለ ተሰጠው ሥልጣን እንዲያውቁ ሊገልጥላቸው ይፈልጋል።

ሦስት የሥልጣን ምንጮች ነበሩት፡ -

አገልግሎቱ (1: 1-2)። «ሐዋርያ የሆነ...ጳውሎስ»። በቤተክርስቲያን ታሪክ የመጀመሪያዎቹ ጊዜያት እግዚአብሔር አንዳንድ የተለያዩ ሰዎችን ለልዩ ተግባራት ይጠራ ነበር። ከእነዚህ መካከል ሐዋርያት ይገኙበታል። የቃሉ ትርጉም «አንድን ተግባር ለመፈጸም ከሥልጣን ጋር የተላከ» ማለት ነው። ኢየሱስ በምድር ላይ ባገለገለባቸው ዓመታት በርካታ ደቀ መዛሙርት («ተማሪዎች») ነበሩት። ከእነዚህ መካከል 12 ሐዋርያትን መርጦ ነበር (ማር. 3: 13-19)። ኋላም ሐዋርያ የመሆን አንዱ መመዘኛ የትንሣኤው ምስክር ሆኖ መገኘት ነበር (የሐዋ. 1: 21-22፤ 2: 32፤ 3: 15)። ጳውሎስ በክርስቶስ ምድራዊ አገልግሎት ወቅት ደቀ መዛሙር ወይም ሐዋርያ እንዳልነበር እርግጥ ነው። ነገር ግን ከሞት የተነሣውን ጌታን አይቷል፤ ተልዕኮውንም ከእርሱ ተቀብሏል (የሐዋ. 9: 1-18፤ 1ኛ ቆሮ. 9: 1)።

በተለምዶ መንገድ የተፈጸመው የጳውሎስ መለወጥና ለሐዋርያነት መጠራት አንዳንድ ችግሮችን ፈጥሮ ነበር። በቅድሚያ ከመጀመሪያዎቹ ሐዋርያት መካከል አልነበረም። በዚህ ምክንያት እውነተኛ ሐዋርያ አይደለም በማለት ጠላቶቹ ይናገሩ ነበር። ጳውሎስ ግን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ መጀመሪያዎቹ አሥራ ሁለት ሐዋርያት ሁሉ እርሱንም ሐዋርያ እንዳደረገው በጥንቃቄ ይገልጻል። ሐዋርያነቱ በመለኮታዊ ሹመት እንጂ በሰዎች ምርጫ ወይም ማረጋገጫ አልነበረም። ስለዚህ በገላትያ አብያተ ክርስቲያናት ለተፈጠረው ችግር የመፍትሔ ሃሳብ ለማቅረብ ሥልጣን ነበረው።

ጳውሎስ ለሥልጣኑ መሠረት የሆነ ሁለተኛ ምክንያት ነበረው። በገላትያ የነበሩ አብያተ ክርስቲያናትን የመሠረተው እርሱ ነበር። መልእክቱን የሚጽፍላቸው ከመጀመሪያው የሕይወትን መልእክት እንዳመጣላቸው ሰው ሆኖ እንጂ እንደማይታወቅ እንግዳ ሰው አልነበረም። ይህ መልእክት ጳውሎስ ለእነዚህ አማኞች የነበረውን ፍቅር ይገልጣል (4: 12-19 ተመልከት)። ይሁን እንጂ ላቀረበላቸው ፍቅር ተገቢውን ምላሽ አላገኘም።

የገላትያ አብያተ ክርስቲያናትን ማን እንደ መሠረታቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች በጥንቃቄ ሲያጠኑትና ሲመረምሩት የነበረ ጉዳይ ነው። ገላትያ የሚለው ቃል ራሱ ለዚህ ችግር አስተዋፅዖ አለው። ክርስቶስ ከመወለዱ ከበርካታ መቶ ዓመታት በፊት ጨካኝና ኃይለኛ የነበሩት የጎል ነገዶች ዛሬ የፈረንሳይ ምድር እየተባለ ከሚጠራው ስፍራ ተሰደው ወደ ትንሿ እስያ በመምጣት ገላትያን መሠረቱ። ስለዚህ የቃሉ ትርጉም «የጎሎች አገር» ማለት ነው። ሮማውያን የጥንቱን ዓለም እንደገና በሚያደራጁበት ወቅት ገላትያን አንድ ትልቅ ክፍለ አገር በማድረግና ሌሎች በርካታ ክፍሎችን በመጨመር ክፍለ አገሩን በአጠቃላይ ገላትያ ብለው ጠሩት። ጳውሎስ ወደ ነበረበት ጊዜ ስንመለስ፣ አንድ ሰው ስለ ገላትያ ሲናገር ትንሿን የገላትያ አገር ማለቱን ይሆን ወይም ትልቁን የሮም ክፍለ ሃገር እርግጠኛ መሆን አንችልም።

ጳውሎስ መልእክቱን የጻፈው ገላትያ ለተባለችው ትንሿ አገር ወይም ገላትያ ለተባለው የሮም ክፍለ አገር የመሆኑ ጉዳይ ላይ የመጽሐፍ ቅዱስ ምሁራን በሐሳብ ይለያያሉ። የመጀመሪያውን አመለካከት «የሰሜን ገላትያ ንድፈ አሳብ» ሲባል የኋለኛው ደግሞ «የደቡብ ገላትያ ንድፈ አሳብ» ይባላል። በእነዚህ ሁለት የተለያዩ አመለካከቶች ላይ ወደ ስምምነት ባይደረስም ጳውሎስ መልእክቱን የጻፈው በመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞው ለመሠረታቸው በገላትያ ክፍለ አገር ደቡብ ክፍል ለሚገኙ ለአንጾኪያ፣ ለኢቆንዮን፣ ለልስጥራና ለደርቤ አብያተ ክርስቲያናት መሆኑን መረጃዎች ያመለክታሉ (የሐዋ. 13-14)።

ጳውሎስ ወንጌልን አስተምሮአቸው የተለወጡ ሰዎችን ጉዳይ በፍቅር ይከታተል ነበር። የመሠረታቸው አብያተ ክርስቲያናት ክርስቶስን ሲያከብሩ የማየት ጥልቅ ፍላጎት ነበረው (የሐዋ. 15: 36፤ 2ኛ ቆሮ. 11: 28 ተመልከት)። ወደ ክርስቶስ የመራቸውን አማኞች ያለ አንዳች እንክብካቤ

ችላ ሊላቸው አልፈለገም። (እንደ ሞግዚት ያደርገው ለነበረው እንክብካቤ ምሳሌ ይሆን ዘንድ 1ኛ ተሰ. 2 አንብብ።)

ወንጌልን ያስተማራቸው ምዕመናን በሐሠት መምህራን ትምህርት መሳሳታቸው በጣም አሳስቦት ነበር። አዳዲስ አማኞች ለክርስቶስ እንዴት መኖር እንዳለባቸው የማስተማር ኃላፊነት እነርሱን ወደ ክርስቶስ ከማምጣት ተልዕኮ ተነጥሎ ሊታይ የማይገባው ጉዳይ ነው (ማቴ. 28፡19-20)። ብዙዎቹ የገላትያ ክርስቲያኖች በጌታ «መንፈሳዊ አባታቸው» ከነበረው ከጳውሎስ ሥር በማፈንገጥ የብሉይ ኪዳን ሕግን ከእግዚአብሔር ጸጋ ወንጌል ጋር በመቀየጥ የሚያስተምሩትን የሕግ መምህራንን መከተላቸው የሚያሳዝን ነው። (እነዚህ ሐሰተኛ መምህራን ክርስቲያኖችን በማታለል ወደ አይሁድ ሃይማኖት መንገድ ይመሩ ስለነበር «የይሁዲነት አቀንቃኞች» በማለት እንጠራቸዋለን።)

ስለዚህ ጳውሎስ የሐዋርያነትና በተለይ ደግሞ የገላትያ አብያተ ክርስቲያናት መሥራችነት አገልግሎት ነበረው። ስለዚህ በየአብያተ ክርስቲያናቱ ለነበሩ ችግሮች መፍትሔ የመስጠት ሥልጣን ነበረው። ከዚህም በተጨማሪ ለሥልጣኑ ምንጭ የሚሆነው ሌላ ሁለተኛ ምክንያት አለው።

ይህም ሁለተኛ ምክንያት መልእክቱ ነው (1፡3-4)። ገና ከመጀመሪያው አንሥቶ ጳውሎስ የወንጌልን መልእክት እንደሚገባ ሲያብራራ እንመለከተዋለን። የይሁዲነት አቀንቃኞችም ሊለውጡት የሞከሩት ይህንኑ መልእክቱን ነበር። ለወንጌል ማዕከሉ፥ ሰው የሆነው የእግዚአብሔር ልጅ ኢየሱስ ክርስቶስ ስብዕና ነው። ኢየሱስ ራሱን ለመስቀል ሞት አሳልፎ በመስጠት የኃጢአትን ዋጋ ከፈለ። (በገላትያ መልእክት ውስጥ መስቀሉ ዋና ነገር እንደሆነ ትገነዘባለህ (2፡19-21፤ 3፡1፤ 13፤ 4፡5፤ 5፡11፤ 24፤ 6፡12-14 ተመልከት)። ክርስቶስ ዋጋ የከፈለው አንድ ዓላማን ከግቡ ለማድረስ ነበር፤ ይህ ዓላማ ደግሞ ኃጢአተኞችን ከባርነት ነጻ ማውጣት ነው።

የገላትያ መልእክት በይዘቱ ደጋግሞ የሚያነሳው ርዕስ «በክርስቶስ የሚገኝ ነጻነት» የሚለውን ነው። (በ2፡4፤ 4፡3፤ 9፤ 24-25፤ 5፡1 ላይ «ባርነት» የሚለውን ቃል ተመልከት)። የይሁዲነት አቀንቃኞች ክርስቲያኖችን ከጸጋ ነጻነት ወደ ሕግ ባርነት ሊመሯቸው ፈልገው ነበር። ክርስቶስ የሞተው ሰዎችን ነፃ ለማውጣት ስለሆነ ባርነት የወንጌል መልእክት አካል እንዳልሆነ ጳውሎስ ያውቅ ነበር።

አገልግሎቱና መልእክቱ የመንፈሳዊ ሥልጣን ምንጮች ነበሩ። ከእነዚህ ሌላ ውስጣዊ አሳቡ (ዓላማው) የሥልጣን ምክንያት ነበር።

ውስጣዊ ዓላማው (1:5)፡- «ለአብ ከዘላለም እስከዘላለም ክብር ይሁን!» ሐሰተኛ መምህራን የሚያገለግሉት ለክርስቶስ ክብር ሳይሆን ለራሳቸው ክብር ነበር (6:12-14 ተመልከት)። እንደዛሬዎቹ ሐሰተኛ መምህራን የይሁዲነት አቀንቃኞችም ሰዎችን ለክርስቶስ የመማረክ ጉዳይ ጉዳያቸው አልነበረም። በዚህ ፈንታ ሌሎች ወደ ክርስቶስ ያመጧቸውን ሰዎች በመስረቅና የራሳቸው አባል በማድረግ ስለ አባላቶቻቸው ብዛት ይመካሉ። የጳውሎስ ውስጣዊ ዓላማ ግን ጉዳህና ፈሪሃ እግዚአብሔር የሞላበት ነበር። ይህም ኢየሱስ ክርስቶስን ማክበር ነበር (1ኛ ቆሮ. 6:19-20፤ 10:31-33 ተመልከት)።

ጳውሎስ ስለመንፈሳዊ ሥልጣን እንደሚገባ ገለፃ ከሰጠ በኋላ ሌላም ገለፃ ስለሚያስፈልገው ለሁለተኛ ጉዳይ ሲዘጋጅ እንመለከተዋለን፤ ይህም የክርስቲያንን ነፃነት የሚመለከተው ነው።

2. የተሰማውን ሥጋትና ጭንቀት ገለጸ (1:6-7)

«...ወደ ልዩ ወንጌል እንዲህ ፈጥናችሁ እንዴት እንዳለፋችሁ እደነቃለሁ!» የገላትያ ሰዎች የእግዚአብሔርን ጸጋ ገሸሽ እያደረጉ መሄዳቸው ለጳውሎስ የመጀመሪያው ምክንያት ነበር። የእግዚአብሔርን ጸጋ እየተጋፉ ነበር። (ሙሉ በሙሉ ወደ ኋላ ባይመለሱም እንኳ በሂደት ላይ እንደሆኑ ከሁኔታው መረዳት ይቻላል።)

ጳውሎስ ብረቱን በግለቱ ይቀጠቅጠዋል። እነዚህን ሰዎች እግዚአብሔር በጸጋው ጦርቶ ከኃጢአታቸው አድኖአቸው ነበር። አሁን ግን ከጸጋ ወደ ሕግ መመለስ ጀመሩ። ነፃነትን ትተው ወደ ባርነት አመሩ። ይህንንም ያደረጉት «መንፈሳዊ አባታቸው» የሆነውን ጳውሎስን ሳያማክሩ ወይም መንፈስ ቅዱስ እንዲያስተምራቸው ጊዜ ሳይሰጡ ነበር። ትናንሽ ልጆች ከረሜላ ስለ ሰጣቸው ብቻ እንግዳን ሰው እንደሚከተሉ ሁሉ እነርሱም በይሁዲነት አቀንቃኞች ሃይማኖት የማይረባ ፍቅር ተዘናግተው ነበር።

«የእግዚአብሔር ጸጋ» የዚህ መልእክት መሠረታዊ ርዕስ አሳብ ነው (1:3፤ 6፤ 15፤ 2:9፤ 21፤ 5:4፤ 6:18)። ጸጋ የሚለውን ቃል ቀለል ባለ አማርኛ ብናስቀምጠው ለማይገባቸው ኃጢአተኞች የተሰጠ ነፃ የእግዚአብሔር ችሮታ ማለት ነው። «ጸጋ» ና «ስጦታ» የሚሉት ቃሎች

በአንድነት የሚሄዱ ናቸው፤ ምክንያቱም ደህንነት በጸጋው የሚገኝ የእግዚአብሔር ስጦታ ነው (ኤፌሶን 2: 8-10)። የገላትያ አማኞች ያደረጉት ነገር ከነበሩበት ሃይማኖት ወደ ሌላ ሃይማኖት ወይም ከነበሩበት «ቤተ ክርስቲያን» ወደ ሌላ ቤተ ክርስቲያን መሄድ ብቻ አልነበረም፤ ነገር ግን ከእግዚአብሔር ጸጋ ውጭ መሆንም የሚጨምር ነበር። የጸጋውን ባለቤት እግዚአብሔርን ጨርሰው መካዳቸው የነገሩን ክፋት አጉልቶ ያሳያል። የጠራቸውና ያዳናቸው እግዚአብሔር ነበር፤ አሁን ግን ባርነትን በሚያመጡ ሰብዓዊ መሪዎች አማካይነት እግዚአብሔርን ካዱት።

የክርስትና ሕይወት በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል ከእግዚአብሔር ጋር የሚደረግ ሕያው ግንኙነት መሆኑን መዘንጋት የለብንም። አንድ ሰው ራሱን ለክርስቶስ በመስጠትና በእርሱ በመታመን እንጂ (ሮሜ 11: 6) ሥርዓትን በማሟላት ክርስቲያን አይሆንም። አንዱ ሌላውን የሚቃረን ስለሆነ ጸጋንና ሥራን መቀላቀል አይቻልም። ደህንነት በኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ የተገዛልን የእግዚአብሔር ጸጋ ስጦታ ነው። ከጸጋ ወደ ሕግ መመለስ ያዳነንን እግዚአብሔርን መካድ ማለት ነው።

የገላትያ ሰዎች ጳውሎስን ለታላቅ ጭንቀትና ሥጋት የዳረገ ሌላ ኃጢአትም ፈጽመው ተገኝተዋል። ይህም ደግሞ የእግዚአብሔርን ወንጌል ማጣመም ወይም ማዛባት ነበር። ምንም እንኳን የይሁዲነት አቀንቃኞች «ወንጌል» እንሰብካለን ቢሉም፤ በሰው መልካም ሥራና በሌላ በኩል ደግሞ በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ የተመሠረተ ሁለት ዓይነት ወንጌል ሊኖር አይችልም። ጳውሎስ ሲጽፍ «የሚሰብኩት ሌላ ወንጌል አይደለም፤ በፍጽም ወንጌል ሊሆን የማይችል ከእውነተኛ ወንጌል ጨርሶ የተለየ መልእክት ነው» ይላል። እነዚህ ሰዎች የሚሰብኩት ወንጌል ከእውነተኛው የክርስቶስ ወንጌል የተለየ ባይሆንም፤ በአሁኑ ዘመን ያሉ መናፍቃን እንደሚያደርጉት ሁሉ የይሁዲነት አቀንቃኞችም «በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን፤ ሆኖም እስካሁን ባመናችሁት ላይ የምንጨምረው ነገር አለን» ይሉ ነበር። ከእግዚአብሔር ጸጋ የተሻላ ነገር ያላቸው ይመስል ነበር የሚናገሩት!

በቁጥር 7 ላይ «ማጣመም» ተብሎ የተተረጎመውን ቃል በአዲስ ኪዳን የምናገኘው ሦስት ጊዜ ብቻ ነው (የሐዋ. 2: 20፤ ያዕ. 4: 9፤ ገላ. 1: 7)። የቃሉ ትርጉም «መዞር» «ወደ ተቃራኒ ባሕርይ መለወጥ» ማለት ነው። ቃሉ «መቀልበስ» ተብሎ ሊተረጎምም ይችላል። በሌላ አባባል የይሁዲነት አቀንቃኞች ወንጌልን ቀልብሰው ወደ ሕግ አክራሪነት መልሰውት ነበር ማለት

ነው። ጳውሎስ በዚህ መልእክት የኋለኛው ክፍል ላይ ሕግ ለክርስቶስ መምጣት እንዴት ቅድመ ዝግጅት እንደ ነበር ይገልጻል። የይሁዲነት አቀንቃኞች ግን ከዚህ የተለየ ትርጉም ነበራቸው፤ በእነርሱ አመለካከት ሕግና ወንጌል በአንድነት የሚሄዱ ናቸው። «እንደ ሙሴ ሥርዓት ካልተገረዛችሁ ትድኑ ዘንድ አትችሉም» (የሐዋ. 15: 1) የሚል አቋም ነበራቸው።

ይህ «እምነትን መተውና እውነትን ማጣመም» በገላትያ ክርስቲያኖች ምን ውጤት አስከተለ? በእርግጥም አናውጦአቸው ወይም አውኮአቸው ነበር (ገላ. 1: 7)። ይህ ማናወጥ ወይም ማወክ የሚለው ቃል ግራ መጋባትንና እረፍት ማጣትን የሚያመለክት ነው። ይህ ቃል በሌሎች ስፍራዎች በተግባር ላይ የዋለበትን መንገድ ስትመለከት የቃሉን ጠንካራነት ትገነዘባለህ። ደቀ መዛሙርት በባሕር ላይ በሚጓዙበት ጊዜ ጀልባዋን ማዕበል ሲያናውጣት የተሰማቸው ስሜት ይህን ይመስል ነበር (ማቴ. 14: 26)። ንጉሥ ሄሮድስ አዲስ ንጉሥ እንደ ተወለደ በሰማ ጊዜ ስለተሰማው ስሜት ለመግለጥ ማቴዎስ የተጠቀመው በዚህ ቃል ነበር (ማቴ. 2: 3)። ጳውሎስ ወደ ክርስቶስ ስላመጣቸው ሰዎች ሥጋትና ጭንቀት ቢያድርበት የሚያስደንቅ ሊሆን አይችልም፤ ምክንያቱም ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት በመጡት ሐሰተኛ ትምህርቶች እየተናወጡ ነበር። ጸጋ ሁልጊዜ የሚመራው ወደ ሰላም ነው (ገላትያ 1: 3 ተመልከት)። እነዚህ አማኞች ግን ጸጋን ስለ ተዉ በልባቸው ሰላም አልነበራቸውም።

የእግዚአብሔር ጸጋ ከሰው ደኅንነት የላቀ ነገርን እንደሚያካትት ማስታወስ ያስፈልጋል። በጸጋ መዳን ብቻ ሳይሆን በዚሁ ጸጋ መኖርም ያስፈልጋል (1ኛ ቆሮ. 15: 10)። ጸጋ የክርስትና ሕይወት መሠረት ስለሆነ በጸጋ እንቆማለን (ሮሜ 5: 1-2)። አሸናፊ የምንሆንበትንም ብርታት የምናገኘው በጸጋ ነው (2ኛ ጢሞ. 2: 1-4)። ጸጋ ያለአንዳች ማጉረምረም መከራን እንድንቀበልና የምንቀበለውንም መከራ ለእግዚአብሔር ክብር እንድናውለው ያስችለናል (2ኛ ቆሮ. 12: 1-10)። አንድ ክርስቲያን በእግዚአብሔር ጸጋ ከመኖር ዘወር ሲል በራሱ ኃይል ለመደገፍ ይገደዳል። ይህም ወደ ውድቀትና ተስፋ መቁረጥ ያመራል። ጳውሎስ «ከጸጋ መውደቅ» የሚለው ይህንኑ ነው (ገላ. 5: 4)። ከዚህም በላይ ከጸጋ ክልል መውጣትና ወደ ሕግ ክልል መግባት ማለት ነው፤ ከእግዚአብሔር ኃይል ይልቅ በራሳችን ኃይል መታመን ማለት ነው።

ጳውሎስ አንድ ቀን ወዳጆቹ የነበሩ ሰዎች ዛሬ የእግዚአብሔርን ጸጋ እያጥላሉ ሲመለከት፤ የወንጌልን እውነት በማጣመም በሥጋ ጥረትና በራሳቸው ብርታት ለመኖር ሲሞከሩ አይቶ ሥጋት ቢያድርበት አያስገርምም። የክርስትና ሕይወታቸውን በመንፈስ ጀምረው ነበር። በኋላ ግን በሥጋ ኃይል ለመቀጠል ሞከሩ (ገላ. 3:3)።

ጳውሎስ የሐዋርያነት ሥልጣኑን አስረድቶ ያደረበትንም ሥጋት ከገለጠ በኋላ ወደ ሦስተኛው ደረጃ ይሸጋገራል፡-

3. ባላንጣዎቹን አጋለጠ (1:8-10)

«ፍቅርን እንጂ ጦርነትን አታድርጉ!» የሚለው መፈክር ታዋቂ ቢሆንም ሁልጊዜ ተግባር ላይ ሲውል አይታይም። ሐኪሞች በበሽታና በሞት ላይ ጦርነት ማካሄድ አለባቸው፤ የጤና ባለሙያዎች በቆሻሻና በአካባቢ ብክለት ላይ ጦርነት ማወጅ አለባቸው። የፍትሕ ሰዎች በተዛባ ፍርድና በወንጀል ላይ ጦርነት ማካሄድ አለባቸው። እነዚህ ሁሉ ውጊያን የሚያካሂዱት ለሚወዱት ነገር ብለው ነው።

«እግዚአብሔርን የምትወድዱ ክፋትን ጥሉ» [መዝ. (97):10]። «ክፋውን ነገር ተጸዮት፤ ከበጎ ነገር ጋር ተባበሩ» (ሮሜ 12:9)። ጳውሎስ እውነትንና ወደ ክርስቶስ የመራቸውን ሰዎች ያፈቅር ስለ ነበር በሐሰተኛ አስተማሪዎች ላይ ጦርነትን አወጀ። ባል እስከታገባ ድረስ ሴት ልጁን እንደሚጠብቅ አፍቃሪ አባት እርሱም ወደ ክርስቶስ የመራቸውን ሰዎች በኃጢአት ተታለው እንዳይወድቁ ይጠብቃቸው ነበር (2ኛ ቆሮ. 11:1-4)።

የይሁዲነት አቀንቃኞች የሚታወቁት በሚሰብኩት የሐሰት ወንጌል ነበር። የአንድ ሰው የአገልግሎት መፈተኛ ለእግዚአብሔር ቃል ያለው ታማኝነት እንጂ ታዋቂነት (ማቴ. 24:11) ወይም ደግሞ ተአምራዊ ምልክቶችና ድንቆች ማድረግ (ማቴ. 24:23-24) አይደለም። (ኢሳ. 8:20፤ 1ኛ ጢሞ. 4፤ 1ኛ ዮሐ. 4:1-6 ተመልከት። 2ኛ ዮሐ. 5:11 ሐሰተኛ ትምህርት የሚያስተምሩ ሰዎችን እንዳናበረታታ የሚያስጠነቅቅ መሆኑን አስተውል።) ጳውሎስ ወንጌልን ከክርስቶስ እንደ ተቀበለ (1ኛ ቆሮ።15:1-8) እርሱ ደግሞ ለሌሎች ለታመኑ ሰዎች ሰጠ (1ኛ ጢሞ. 1:11ና 6:20፤ 2ኛ ጢሞ. 1:13ና 2:2)። የይሁዲነት አቀንቃኞች ግን እውነተኛውን ወንጌል በራሳቸው ሐሰተኛ ወንጌል ተክተው ነበር። ጳውሎስም

ለዚህ ኃጢአታቸው የተረገሙ እንዲሆኑ አወጀ። የተጠቀመበት ቃል አናቴማ የሚል ሲሆን፤ ትርጉሙም «ለጥፋት የተመደበ» ማለት ነው። (የዚህን ቃል ጠንካራ ትርጉም ለማግኘት የሐዋ. 23: 14 ተመልከት።) ከእውነተኛው ወንጌል የተለዩ የትኛውንም ወንጌል የሚሰብክ ማንኛውም ሰው መልእክም ቢሆን፤ ወይም ጳውሎስ ራሱ እንኳ ቢሆን የተረገመ ነው።

የጳውሎስ ባላንጣዎች ሌላም ሁለተኛ ባሕርይ ነበራቸው። ይኸውም፡ - የሚያደርጉትን ሁሉ በተሳሳተ ወይም ደግሞ በሐሰተኛ ዓላማ ተነሣሥተው የሚፈጽሙ መሆናቸው ነው። ጳውሎስ ወንጌልን ለአሕዛብ በሚሰማማ መንገድ ለማቅረብ ሲል በራርዞታል በማለት ተቀናቃኞቹ ይከሰሱት ነበር። ምናልባትም ይህን ያሉት፤ «በሁሉ መንገድ አንዳንዶችን አድን ዘንድ ከሁሉ ጋር በሁሉ ነገር እንደ እነርሱ ሆንሁ» (1ኛ ቆሮ. 9: 22) በማለት ጳውሎስ የተናገረውን በትክክለኛው መንገድ ባለመረዳታቸው ሊሆን ይችላል። ጳውሎስ ከአይሁድ፤ ጋር ሲሆን እንደ አይሁድ፤ ከአሕዛብ ጋር ሲሆን ደግሞ እንደ አሕዛብ በመኖር ሰውን ደስ ለማሰኘት የሚጥር፤ አቋም የለሽ ሰው ነው ይሉ ነበር።

እንደ እውነቱ ከሆነ ግን ሰውን ደስ ለማሰኘት ሲሉ ጠባያቸውን የሚለዋውጡ ሐሰተኛ አስተማሪዎች ነበሩ። ይህንንም አስመልክቶ ጳውሎስ «በብርቱ ይፈልጉአችኋል፤ ለመልካም አይደለም» (4: 17) በማለት ጽፏል። «እናንተን ከእኔ ፈጽሞ ለመለየትና ለእነርሱ የተለየ ትኩረት እንድትሰጡ ይፈልጋሉ።» ሐሰተኛ አስተማሪዎቹ የአይሁድ ሕዝብ ስደት እንዳያሰነሡባቸው ስለ ፈሩ ወደ ብሉይ ኪዳን ሕጎች በመመለስ እውነተኛውን የወንጌልን አቋም እንደ ሸቀጥ ሲለዋውጡ መቆየታቸውን ያጋልጣቸዋል (6: 12-15)። ጳውሎስ ሰውን ደስ ለማሰኘት ሲል የሚኖር ሰው እንዳልነበር ግልጽ ነው። አገልግሎቱም (1: 1) ሆነ መልእክቱ (1: 12) የተገኘው ከሰው አልነበረም፤ ስለዚህ ሰውን ለምን ይፍራ? ሰውን ለማስደሰት ለምን ይድከም? ጳውሎስ ከልቡ የሚፈልገው ክርስቶስን ደስ ማሰኘት ነበር።

የሙዚቃ ደራሲው ቨርዲ የመጀመሪያውን አፔራ በፍሎረንስ ከተማ ባቀረበበት ወቅት፤ ከአንድ ከለላ ሥር በመሸሸግ፤ ከተመልካቾች መካከል የነበረውን ታላቁን የሙዚቃ ሰው ሮዚኒን አተኩሮ ይመለከት ነበር። ቨርዲ በዚያ በአዳራሹ ውስጥ የነበሩት ሰዎች ሁሉ በደስታ ቢያጨበጡለት ወይም ቢያፈሁበት ግድ አልነበረውም። እርሱ የሚፈልገው ዋናው ነገር ከዚህ ዋናና

ታላቅ የሙዚቃ ሰው የማረጋገጫ ፈገግታ ነበር። ጳውሎስም እንደዚሁ ነበር። ለወንጌል መከራን መቀበል ምን እንደ ሆነ አውቆአል፤ የሰዎች አዎንታዊም ሆነ አሉታዊ ማረጋገጫ ከአቋሙ አላንቀሳቀሰውም፤ «ስለዚህ ደግሞ... እርሱን ደስ የምናስኝ ልንሆን እንቀናለን» አለ (2ኛ ቆሮ. 5:9)። የጳውሎስ ዋናው ፍላጎት ክርስቶስን ደስ ማሰኘት ብቻ ነበር።

የእግዚአብሔር አገልጋይ ሰዎችን የሚማርክና ደስ ማሰኘት የሚችል ይሆን ዘንድ፡ ብዙ ጊዜ አቋሙን እንዲያለሳልስ ይፈተናል። ዲ.ኤል.ሙዲ የተባለው ሰባኪ አንድ ቀን በእንግሊዝ አገር በሚሰብክበት ወቅት፡ አንድ ሠራተኛ ወደ መድረኩ በመውጣት በጣም የተከበሩ ታዋቂ ሰው ወደ አዳራሹ ስለ መግባታቸው ይነግረዋል። «ስብሰባው የበረከት ይሁንላቸው» የሚል ምላሽ ብቻ በመስጠት በማንም ሰው ላይ የተለየ ተጽዕኖ ሳያሳድር በጀመረው መንገድ ስብከቱን ቀጠለ።

ጳውሎስ መልእክተኛ (አምባሳደር) እንጂ ፖለቲከኛ አልነበረም። ተግባሩ መልእክቱን ማወጅ እንጂ «ፖለቲካን ማቀንቀን» አልነበረም። በሌላ በኩል ግን እነዚህ የይሁዲነት አቀንቃኞች ከፍርሃታቸው የተነሣ አይሁዳውያንና አሕዛብን ሁሉ ደስ ለማሰኘት ሕግንና ጾጋን በመቀየጥ አስተማሩ። ይሁን እንጂ፡ አድራጎታቸው እግዚአብሔርን የሚያስደስት ወይም የሚያሳዝን ስለመሆኑ አልተጨነቁም ነበር።

ጳውሎስ ሐሰተኛ አስተማሪዎችን ለመቋቋም የወሰደውን ሦስት እርምጃዎች ተመልክተናል፡- እነዚህም ሥልጣኑን መግለጥ፡ ያደረበትን ሥጋት ማስረዳትና ባላንጣዎቹን ማጋለጥ ነበሩ። ለመሆኑ ባላንጣዎቹን የሚያጠቃው እንዴት ነበር? የገላትያ ክርስቲያኖች የሚያስፈልጋቸው ብቸኛ ነገር በእግዚአብሔር ጾጋ ማመን እንደ ሆነ ለማስረዳት የተጠቀመበት አቀራረብ ምን ዓይነት ነበር? መልእክቱን እንዲሁ ላይ ላዩን ብንመለከት እንኳ ጳውሎስ እውነተኛ የወንጌል ጠበቃ እንደ ሆነ መገንዘብ ይቻላል። መልእክቱን በአንድ ጊዜ አንብብ። በምታነብበትም ጊዜ ጳውሎስ የተጠቀመባቸውን ሦስት አቀራረቦች አስተውል።

የመጀመሪያው አቀራረቡ ግላዊ ነበር(ምዕ.1-2)። በዚህም ከኢየሱስ ክርስቶስና ከወንጌል መልእክት ጋር የነበረውን የግል ልምምዱን ይገልጣል። ወንጌልን የተቀበለው ከአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ሳይሆን፡ በግሉ ከጌታ እንደነበረና (1:11-24) ሐዋርያት ግን መልእክቱንና አገልግሎቱን እንዳረጋገጡለት ይናገራል (2:1-10)። ከዚህም በላይ መሪ ሐዋርያ

የነበረው ጴጥሮስ እንኳ የቀድሞ አቋሙን ባለሰለሰ ጊዜ ጳውሎስ ለወንጌል ጠበቃ በመሆን በአቋሙ ጸንቶ ነበር (2: 11-21)። ጳውሎስ የግል ሕይወት ታሪኩን ባጭሩ ያቀረበበት ይህ ክፍል የሚያረጋግጠው የጳውሎስ መልእክትና አገልግሎት ለእምነቱ ሐቀኛ መሆኑን እንጂ «አስመሳይ ሐዋርያ» እንዳልነበረ ነው።

ምዕራፍ 3 እና 4 መሠረታዊ ክርስትና ትምህርትን የያዙ ሲሆኑ፤ በእነዚህ ምዕራፎች ኃጢአተኞች የሚድኑት በእምነትና በጸጋ እንጂ በሥራና በሕግ እንዳይደለ ለማሳየት በርካታ የመከራከሪያ አሳቦችን ያቀርባል። በመጀመሪያ በራሳቸው ልምምዶች ላይ ያተኩራል (3: 1-5)። ቀጥሎ በምዕራፍ 3: 6-14 ላይ ወደ ብሉይ ኪዳን ሕግ በመመለስ አብርሃምና ነቢያት እንኳ ደህንነት በእምነት በሚገኝ ጸጋ ብቻ እንደሆነ ተገንዝበው እንደ ነበር ያሳያል። ስለ ሕግ ከተናገረ በኋላ ደግሞ ከመጀመሪያው ሕጉ ለምን እንደ ተሰጠ ያመለክታል (3: 15-4: 18)። በሕግና በጸጋ መካከል ያለውን ግንኙነት ለመግለጽ የሣራንና አጋርን ታሪክ እንደ ምሳሌ ያቀርባል (4: 19-31)።

የመጨረሻዎቹ ሁለት ምዕራፎች ጳውሎስ የመከራከሪያ አሳብ ከማቅረብ አልፎ ከሕይወት ጋር ወደ ማዛመድ ያመራባቸው ናቸው። የይሁዲነት አቀንቃኞች ጳውሎስ የእግዚአብሔርን የጸጋ ወንጌል ይሰብክ ስለ ነበር ሥርዓት አልበኝነትን ያስፋፋል በማለት ይከሱት ነበር። ስለዚህ ጳውሎስ በእግዚአብሔር ጸጋና በተግባራዊ ክርስቲያናዊ ሕይወት መካከል ያለውን ግንኙነት በዚህ ክፍል ያስረዳል። በጸጋ መኖር ማለት በባርነት ሳይሆን በነጻነት፤ (5: 1-12) በሥጋ ሳይሆን በመንፈስ በመደገፍ፤ ለራስ ሳይሆን ለሌሎች፤ ከሰው ማረጋገጫ ለማግኘት ሳይሆን ለእግዚአብሔር ክብር መኖር መሆኑን ያሳያል (6: 11-18)። ከሁለቱ በአንዱ ማለትም በሕግ ወይም በጸጋ እንጂ በሁለቱም መኖር አይቻልም።

የገላትያ መልእክት በቀላሉ የሚታይ መጽሐፍ አይደለም። በተሐድሶ እንቅስቃሴ ወቅት ማርቲን ሉተር ያነገበው የነፃነት ቻርተር የገላትያ መልእክትን ነበር። የሉተር ጽሑፎች በለንደን አልደርስጌት መንገድ ግንቦት 24 ቀን 1738 እ.ኤ.አ. በተደረገ ትንሽ ስብሰባ ላይ ለጆን ዌስሊ ደገንነት በእምነት መሆኑን አስረዱት። ዌስሊ እግዚአብሔር በብሪታኒያ ደሴቶች በአስደናቂ መንገድ መንፈሳዊ እንቅስቃሴን ለማምጣት የተጠቀመበት ሰው ነበር። በመጨረሻም ለሜቶዲስት ቤተ ክርስቲያን መመሥረት ምክንያት

የሆነው ይህ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ነበር። ከዚህም ሌላ እንግሊዝኛ ተናጋሪ በሆነው ዓለም ሁሉ ላይ በጎ ተጽዕኖ አሳድሮአል። የገላትያን መጽሐፍ በምናጠናበት ጊዜ ዛሬም ቢሆን ሌላ መንፈሳዊ እንቅስቃሴ ሊያስነሣ በሚችል ታላቅ መንፈሳዊ ሥራ ውስጥ ተሳታፊ እንሆናለን።

ለገላትያ መልእክት የቀረበ አስተዋጽኦ

መሪ አሳብ፡ - በእግዚአብሔር ጸጋ ውስጥ የሚገኝ ክርስቲያናዊ ነፃነትም ከጳውሎስ የግል ሕይወት ጋር የተያያዘ

ክፍል 1. በግል ሕይወት ላይ የተሰጠ ገለጻ ክፍል፡ - ጸጋና ወንጌል - ምዕራፍ 1፡ 1-2

1. በጳውሎስ መልዕክት የታወጀ ጸጋ 1፡ 1-10
2. በጳውሎስ ሕይወት በተግባር የታየ ጸጋ 1፡ 11-24
3. ጳውሎስ በአገልግሎቱ የተሟገተለት ጸጋ 2፡ 1-21
 - (1) በቤተ ክርስቲያን ኅብረት ውስጥ 2፡ 1-10
 - (2) በግሉ ከጲጥሮስ ጋር 2፡ 11-21

ክፍል 2. የመሠረተ እምነት ትምህርት ገለጻ ክፍል፡ - ጸጋና ሕግ - ምዕራፍ 3-4

1. ከግል ሕይወቱ ያቀረበው የመከራከሪያ አሳብ 3፡ 1-5
2. መጽሐፍ ቅዱሳዊ የመከራከሪያ አሳብ 3፡ 6-14
3. አእምሮአዊ የመከራከሪያ አሳብ 3፡ 15-29
4. ታሪካዊ የመከራከሪያ አሳብ 4፡ 12-18
5. ስሜታዊ የመከራከሪያ አሳብ 4፡ 12-18
6. ተምሳሌታዊ የመከራከሪያ አሳብ 4፡ 19-31

ክፍል 3. የተግባራዊ ኑሮ ገለጻ ክፍል፡ - ጸጋና የክርስቲያን ሕይወት - ምዕራፍ 5-6

1. ነጻነት እንጂ ባርነት አይደለም 5፡ 11-12
2. በመንፈስ እንጂ በሥጋ አይደለም 5፡ 13-26
3. ለሌሎች እንጂ ለራስ መኖር አይደለም 6፡ 1-10
4. ለእግዚአብሔር ክብር እንጂ ለሰው ምስጋና መኖር አይደለም 6፡ 11-18

ገላትያ 1:11-24

ወንድሞች ሆይ፥ በእኔ የተሰበከ ወንጌል እንደ ሰው እንዳይደለ አስታውቃችኋለሁ፤ ኢየሱስ ክርስቶስ ገልጻልኝል እንጂ እኔ ከሰው አልተቀበልሁትም አልተማርሁትምም። በአይሁድ ሥርዓት በፊት እንዴት እንደ ኖሮሁ ሰምታችኋልና፤ የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ያለ ልክ አሳድድና አጠፋ ነበር፥ ለአባቶችም ወግ ከመጠን ይልቅ እየቀናሁ በወገኔ ዘንድ በዘመኔ ካሉት ብዙዎችን በአይሁድ ሥርዓት እበልጥ ነበር። ነገር ግን በእናቱ ማኅፀን ሳለሁ የለየኝ በጸጋውም የጠራኝ እግዚአብሔር በአሕዛብ መካከል ስለ እርሱ ወንጌልን እሰብክ ዘንድ ልጄን በእኔ ሁኔታ ሊገልጥ በወደደ ጊዜ፥ ወዲያው ከሥጋና ከደም ጋር አልተማከርሁም፥ ከእኔም በፊት ሐዋርያት ወደ ነበሩት ወደ ኢየሩሳሌም አልወጣሁም፥ ነገር ግን ወደ ዓረብ አገር ሄድሁ፤ እንደ ገናም ወደ ደማስቆ ተመለስሁ።

ከዚህ ወዲያ ከሦስት ዓመት በኋላ ኪፋን ልጠይቅ ወደ ኢየሩሳሌም ወጥቼ ከእርሱ ጋር አሥራ አምስት ቀን ሰነበትሁ፤ ነገር ግን ከጌታ ወንድም ከያዕቆብ በቀር ከሐዋርያት ሌላ አላየሁም። ስለምጽፍላችሁም ነገር፥ እነሆ በእግዚአብሔር ፊት ሐሰት አልናገርም። ከዚያ ወዲያ ወደ ሶርያና ወደ ኪልቅያ አገር መጣሁ። በክርስቶስም ያሉት የይሁዳ ማኅበሮች ፊቱን አያውቁም ነበር፤ ነገር ግን፡- ቀድሞ እኛን ያሳድድ የነበረ፥ እርሱ በፊት ያጠፋው የነበረውን ሃይማኖት አሁን ይሰብካል ተብሎ ሲነገር ይሰሙ ነበር፤ ስለ እኔም እግዚአብሔርን ያከብሩ ነበር።

ነፃ ሆኖ መወለድ

ኢመርሰን «ማንኛውም ሰው ታላቅ መሆን ከፈለገ ሌላውን መምሰል የለበትም» በማለት በጻፈው አባባል ብዙዎች ይስማማሉ።

እንግሊዛዊው የሥነ ጥበብ ሃያሲ ጆን ሩስኪን፣ ከሌሎች ሰዎች ጋር ተመሳሳይ እንዳልሆን እፈራለሁ። ወርቅን መፈብረክ የማይቻለውን ያህል ታላላቅ ሰዎችን መፈብረክም አይቻልም» ብሏል።

ጀርመናዊ ፈላስፋ ሾፐንሃውር «ሌሎችን ለመምሰል በምናደርገው ጥረት ከእውነተኛ ማንነታቸው ሦስት አራተኛውን እናጣለን» ብሎአል።

በአሜሪካ የሚገኘው የሜቶዲስት ቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያ ጳጳስ የነበረው ፍራንሲስ አሸበሪ ዲያቆናት ክህነት በሚቀበሉት ፕሮግራም ላይ «ጌታ ሆይ፣ እነዚህን ወንድሞች ሌላውን ሰው ያለመምሰልን ፍላጎት አሳድርባቸው» በማለት ጸልዮ ነበር።

በእርግጥ ከማልማት ይልቅ ማጥፋትን የሚመርጥ የተሳሳተ ግለኝነት አለ። ነገር ግን አንዱ ሌላውን እየመሰለ በሚኖርበት ህብረተሰብ፣ በእግዚአብሔር ፈቃድ ራሱን ሆኖ ለመኖር የሚደፍር ጳውሎስን የመሰለ ሰው ማግኘት መልካም ነው። ይህ በክርስቶስ የነበረው ነጻነት ግን ተመሳሳሉ መኖርን ለለመዱ ሁሉ ትልቅ ፍራቻ አሳድሮባቸዋል።

ጳውሎስ ሌላውን ባለመምሰል የራሱን አቋም በጽናት በመያዙ፣ ጠላቶቹ መልእክቱና አገልግሎቱ በእርግጥ ከእግዚአብሔር ላለመሆኑ ማረጋገጫ አድርገው አቅርበውበት ነበር። «ሐዋርያ ነኝ እያለ በሐዋርያነት ልማድ አይኖርም» ብለው ይከራከሩ ነበር። ጳውሎስ በገላትያ መልእክት ምላሽ የሚሰጠው ለዚህ የተሳሳተ ግንዛቤ ነበር። ሌሎችን ያለመምሰሉ በመለኮታዊ እውቀት ሆን ተብሎ የተደረገ ነበር። እግዚአብሔር ራሱ ለጳውሎስ በተለየ መንገድ ለመግለጥ ፈቀደ።

ጳውሎስ በቁጥር 11ና 12 ላይ የመልእክቱን ዋና አሳብ ያቀርባል። መልእክቱና አገልግሎቱ ከመለኮት የተሰጡ ናቸው። የሚሰብከውን ወንጌል ከኢየሱስ ክርስቶስ የተቀበለው እንጂ እርሱ የፈጠረው ወይም ከሰው የተቀበለው አልነበረም። መልእክቱና ሐዋርያዊ አገልግሎቱ ከአምላክ

የተሰጠ ነበር። ወንጌል የተሰጠው ከሰማይ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለሆነ (1ኛ ቆሮ. 15: 1-11) በዚህ በጳውሎስ ወንጌል ላይ ምንም ነገር የሚጨምር መለኮታዊ ፍርድን ይቀበላል።

ይህንን አሳቡን ለማረጋገጥ ጳውሎስ ከሁሉ የተሻለው ሆኖ ያገኘው መንገድ እግዚአብሔር ከእርሱ ጋር እንዴት እንደ ተገናኘና ለሕይወቱ ያደረገውን ጉዳይ ካለፈው ታሪኩ ጋር በማያያዝ ማቅረብ ነበር። መልእክቱን የሚያነቡት ሰዎች የቀድሞ ሕይወቱን የሚያውቁ ቢሆኑም እንኳ (ገላ. 1: 13) የሕይወት ልምምዶቹን ትርጉም በሙላት እንዳልተረዱ ግልጽ ነው (ገላ. 1: 13)። ስለዚህ ጳውሎስ ከቀድሞ ልምምዱ ሦስቱን በማቅረብ ሐዋርያነቱና የሚሰብከው ወንጌል በእውነት ከእግዚአብሔር የተሰጠ እንደሆነ ያረጋግጣል።

1. አሳዳጁ ጳውሎስ (1: 13-14)

ጳውሎስ ስለ ቀድሞ ሕይወቱ መግለጽ የጀመረው ያልተለወጠ የአይሁድ ሃይማኖት መምህር ከነበረበት ጊዜ አንሥቶ ነው። (ጳውሎስ ስለ ሕይወቱ በግልጽ የተናገረበት ታሪክ በሐዋ. 22ና 26 ደግሞ 9 ላይ በተጨማሪ ተመልከት።) ጳውሎስ ይህንን የቀድሞ ታሪኩን በመናገር ከቤተ ክርስቲያንና (ቁ. 13) ከአይሁድ ሃይማኖት (ቁ. 14) ጋር የነበረውን ግንኙነት አመለከተ። ቤተ ክርስቲያንን እያሳደደ በአይሁድ ሃይማኖት ጥቅምና እድገት ያገኘ ነበር። ሁሉም ነገር እርሱ በሚፈልገው መንገድ ይሄድ ነበር። ስለዚህ በፍጥነት እንደ አንድ እስራኤላዊ መሪ እየታወቀ መጣ።

ገና «የጦርሴሱ ሳውል» ተብሎ ቤተ ክርስቲያንን ያሳድድ በነበረበት ወቅት ጳውሎስ የፈጸማቸውን ተግባራት ለመግለጥ የተጠቀመባቸውን ቃላት ልብ ብሎ መመልከት በጣም ጠቃሚ ነው። በእስጢፋኖስ መገደል «ተስማምቶ ነበር» (የሐዋ. 8: 1 ተመልከት)። ቤተሰብን በመለያየትና አማኞችን በማሰር «ቤተ ክርስቲያንን ማወኩን» ቀጥሎ ነበር (የሐዋ. 8: 3)። የሚናገረው ሁሉ «ዛቻና ግድያ» ነበር (የሐዋ. 9: 1)። ጳውሎስ ቤተ ክርስቲያንን ለማፍረስ በጽኑ ስለ ተነሣሣ አማኞች እንዲገደሉ ተስማማ (የሐዋ. 22: 4-5፤ 26: 9-11)። እግዚአብሔር ግን እንደ እርሱ ያለ ኃጢአተኛን ለማዳን ፈቃዱ የመሆኑን እውነታ በመልእክቶቹ ላይ ጠቅሶታል (1ኛ ቆሮ. 15: 9፤ ፊልጵ. 3: 6፤ 1ኛ ጢሞ. 1: 13)።

ጳውሎስ ኢየሱስ አስመሳይ እንደ ሆነና የደገንነት መልእክቱም ውሸት እንደ ሆነ ነበር የገመተው። እግዚአብሔር በሙሴ በኩል እንደ ተናገረ እርግጠኛ ነበር። ግን በናዝሬቱ ኢየሱስ በኩል እንደ ተናገረ ግን እንዴት እርግጠኛ መሆን ይችላል? በአይሁድ ወግ ጠልቆ ያደገው ወጣቱ የጦርሴሱ ሳኦል ለእምነቱ ይጋደል ነበር። «የናዝሬውያንን የእምነት ክፍል» ቀናተኛ አሳዳጅ መሆኑ በሰፊው ታውቆ ነበር (የሐዋ. 9:13-14 ተመልከት)። የመምህር ገማልያል ታዋቂ ነበዝ ተማሪ የነበረው ጳውሎስ የአይሁድ እምነት ውስጥ ታላቅ መሪ እንደሚሆን ሁሉም ሰው ይገምት ነበር (የሐዋ. 22:3)። የግሉ ሃይማኖታዊ ሕይወቱ፣ የነበረው ክፍተኛ ትምህርት (የሐዋ. 26:24)፣ ባዕድ ሃይማኖቶችን ለመቃወም የነበረው ቅንዓት ሁሉ በአንድነት ተደማምረው በዘመኑ የተከበረ ሃይማኖታዊ መምህር አደረጉት።

ከዚያም በድንገት ቤተ ክርስቲያንን አሳዳጅ የነበረው የጦርሴሱ ሳኦል የወንጌል ሰባኪው ሐዋርያው ጳውሎስ ሆነ። ይህ ለውጥ ቀስ በቀስ የተከሰተ አልነበረም፤ በቅጽበት፤ ያለአንዳች ማስጠንቀቂያ ወይም መልእክት የተፈጸመ እንጂ (የሐዋ. 9:1-9)። ሳኦል ክርስቲያኖችን ለማሳደድ ወደ ደማስቆ ይሄድ ነበር። ከጥቂት ቀናት በኋላ ግን በደማስቆ ላሉ አይሁዶች «ክርስቲያኖች ትክክል» ናቸው ብሎ ይሰባክ ጀመር። አይሁዶች ይህን ቅጽበታዊ ለውጥ እንዴት አድርገው ሊገልጹት ይችላሉ?

ለጳውሎስ ቅጽበታዊ ለውጥ ምክንያቱ የገዛ ሕዝቡ አይሁዳውያን ሊሆኑ ይችላሉ? ጨርሶ የማይታሰብ ነው! አይሁዳውያን የጳውሎስን ክርስቲያኖችን የማሳደድ ዘመቻ ይደግፉና ያበረታቱ ስለነበር ለውጡ ታላቅ ሃፍረት ሆኖባቸው ነበር።

ለጳውሎስ ድንገተኛ ለውጥ ምክንያቱ የሚያሳድዳቸው ክርስቲያኖች ነበሩን? በእርግጥ ክርስቲያኖች ይጸልዩለት ነበር፤ የእስጢፋኖስ ሞት በተለይ ደግሞ በዚያን ዕለት ያቀረበው አስደናቂ ምስክርነት በጳውሎስ ላይ ጥልቅ ተጽዕኖ ማድረጉ የማያጠራጥር ነው (የሐዋ. 22:19-20)። ነገር ግን ክርስቲያኖች ከእርሱ ይሸሹ ነበር (የሐዋ. 8:1-4፤ 9:10-16)፤ እኛ እስከምናውቀው ድረስ ይህ ወጣት የሃይማኖት መምህር ክርስቲያን ይሆናል የሚል አሳብ ጨርሶ አልነበራቸውም።

አስደናቂ የሆነው የጳውሎስ ለውጥ ምክንያት አይሁዳውያን ወይም ክርስቲያኖች ካልሆኑ ታዲያ፣ ማን ሊሆን ይችላል? ከእግዚአብሔር የመጣ መሆን አለበት!

የጳውሎስን መለወጥ በማንኛውም መንገድ ብንመለከተውም ተአምራዊ ለመሆኑ ግን ምንም አማራጭ ሊኖረን አይችልም። እግዚአብሔር በጸጋው ተአምር ካልሠራ በስተቀር የቀድሞው ሳኦል ሐዋርያው ጳውሎስ ይሆናል ብሎ ማለብ በፍጹም የማይሆን ነበር። ለጳውሎስ ደህንነትን የሰጠው አምላክ እንደገና በሐዋርያነት እንዲያገለግል የወንጌልን መልእክት ሰጠው። ለይሁዲነት አቀንቃኞች የጳውሎስን ሐዋርያነትና ወንጌል መካድ መለወጡንም መካድ ነበር። ጳውሎስ ይሰብከው የነበረው መልእክት እርሱ ራሱ ያመነበትንና የለወጠውን እውነት ነበር። የሰው መልእክት ብቻ ግን እንዲህ ያይነቱን ለውጥ ሊያመጣ አይችልም። የጳውሎስ መከራከሪያ አሳብ መደምደሚያ ግልጽ ነበር፡- የአሳዳጅነት ሕይወቱና የተለማመደው አስደናቂ ለውጥ፡ መልእክቱና አገልግሎቱ ከእግዚአብሔር ለመሆኑ ብቁ ማረጋገጫዎች ናቸው።

2. አማኙ ጳውሎስ (1: 15-16፥ 24)

ጳውሎስ የቀድሞ ባሕርዩንና አካሄዱን ከተረከ በኋላ እንዴት እንደ ተለወጠ ይገልጻል። ምክንያቱም ይህ በሕይወቱ ላይ ወሳኝ ጉዳይ ነው። ለከላላቹ እንዲህ ይላቸዋል፡ «ለሌሎች የምሰብከውን ወንጌል እኔው ራሴው ተለማምጃለሁ። ይህ እውነተኛ ወንጌል ነው፤ ከዚህ የተለየ ወንጌል ተከክለኛ አይደለም።» በእነዚህ ከላይ በተመለከትናቸው ቁጥሮች ውስጥ ጳውሎስ እንዴት እንደ ተለወጠ ይገልጻል።

የጳውሎስን ሕይወት በአስደናቂ መንገድ የለወጠ እግዚአብሔር ነበር (1: 15-16)። «... ልዩን በእኔ ሁኔታ ሊገልጥ በወደደ ጊዜ...»። ጳውሎስ በሕይወቱ ስለ ተፈጻመው ለውጥ በሚናገርበት በማንኛውም ጊዜ ተኩረቱ ይህን ያደረገው እግዚአብሔር እንደ ነበር በመግለጥ ላይ ነበር። «ደህንነት ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው» (ዮናስ 2: 10)።

ጳውሎስን እግዚአብሔር የጠራው በጸጋው ነበር (1: 15)። ይህ የጳውሎስ ልምምድ ወጣቱ ኤርምያስንና መጥምቁ ዮሐንስን ያስታውሰናል (ኤር. 1: 4-10ና ሉቃስ 1: 5-17)። ደገንነት የሚገኘው በሰው ጥረት ወይም መልካም ጠባይ ሳይሆን በእግዚአብሔር ጸጋ ነው። እግዚአብሔር በጸጋው የመረጠውን ሁሉ በቃሉ ይጠራል (1ኛ ተሰ. 1: 4-5)። ስለዚህ ጸጋና ጥሪ የማይነጣጠሉ ናቸው (ገላ. 1: 15)። በእግዚአብሔር ልዑላዊ ፈቃድና በሰው የመታዘዝ ጋላፊነት መካከል ያለው ምስጢር ለእኛ በሙላት

አልተገለጠልንም። እግዚአብሔር «ማንም እንዳይጠፋ» እንደሚወድና በክርስቶስ ያመኑ ሁሉ «ዓለም ሳይፈጠር በፊት...» እንደተመረጡ (ኤፌ. 1:4) ግን እናውቃለን።

እግዚአብሔር ይህንን ያደረገው በክርስቶስ በኩል ነው (1:16)። ጳውሎስ ከመለወጡ በፊት የሚመካበት በርካታ ነገር እንደነበረው በሌላ መልእክቱ ግልጽ አድርጎታል (ፊልጵ. 3)። ሃይማኖት፣ ግላዊ ጽድቅ፣ መልካም ምስክርነትና ታዋቂነት ነበረው። ክርስቶስ ግን አልነበረውም። በደማስቆ መንገድ ላይ እያለ ግን ከክርስቶስ ጽድቅ ጋር ሲወዳደር ልክ እንደ አዳፋ ጨርቅ የቆሸሸውን የራሱን ጽድቅ ሲመለከት በሕይወቱ ምን እንደ ጎደለው ተንክቦ። «ለእኔ ረብ የነበረውን ሁሉ ስለ ክርስቶስ እንደ ጉዳት እቆጥራለሁ» (ፊል. 3:7)።

እግዚአብሔር ክርስቶስን ለጳውሎስ፣ በጳውሎስ ውስጥ፣ በጳውሎስ አማካይነት ገልጦአል። «የአይሁድ ሃይማኖት» የውጫዊ ሥርዓታት አምልኮ ልምምድ ነበር (ገላ:14)። በክርስቶስ ማመን ግን ከጌታ ጋር እውን የሆነ ውስጣዊ ልምምድን አምጥቷል። በጳውሎስ ዘንድ የነበረው አብይ እውነት ክርስቶስ በሰው ሕይወት ውስጥ የመኖሩ ጉዳይ ነበር (ገላ. 2:20፤ 4:19)።

እግዚአብሔር ይህንን ያደረገው ለሌሎች ጥቅም ነው (1:16)። እግዚአብሔር ጳውሎስን የመረጠው ሊያድነው ብቻ ሳይሆን ሌሎችን ለመማረክ መሳሪያ እንዲሆነውም ነበር። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የመመረጥ መሠረታዊ ትምህርት ኩራትን ወይም ራስ ወዳድነትን እንዲፈጥር የተነገረበት ክፍል ጨርሶ የለም። መመረጥ ኃላፊነትን የሚያካትት ነው። እግዚአብሔር ጳውሎስን የመረጠው እርሱ የተለማመደውን ጸጋ በአሕዛብ መካከል እንዲሰበክ ነበር። የጳውሎስ መለወጥ ከእግዚአብሔር ዘንድ እንደ ነበር ይህ ራሱ ማረጋገጫ ነበር። ምክንያቱም በአሕዛብ ላይ ንቀት የነበረው አይሁዳዊ መምህር እነርሱን ለማገልገል በግሉ መወሰን በፍጹም የማይሆንለት ነውና! (የሐዋ. 9:15፤ 15:12፤ 22:21-22፤ ኤፌ. 3:1÷8 ተመልከት)።

እግዚአብሔር ይህንን ያደረገው ለክብሩ ነበር (1:24)። ሃይማኖታዊ ግትርነት የነበረው ጳውሎስ በሰዎች ዘንድ ክብር ቢኖረውም፣ የሚያደርገው ሁሉ ግን እግዚአብሔርን አላስከበረም። ሰው የተፈጠረው እግዚአብሔርን ለማክበር ሲሆን (ኢሳ. 43:7)፣ ደግሞም ሰው የሚድነው እግዚአብሔርን ለማክበር ነው (1ኛ ቆሮ. 6:19-20)። በጳውሎስ ሕይወትና አገልግሎት

ውስጥ እግዚአብሔርን ማስከበር የሁልጊዜ ቋሚና ውስጣዊ ዓላማ ነበር (ሮሜ 11:36÷16፤ 16:27፤ አፌ. 1:6፤ 3:20-21፤ ፊልጵ. 4:20፤ 1ኛ ቆሮ. 10:31)። የይሁዲነት አቀንቃኞች ፍላጎት ግን ራሳቸውን ማክበር ነበር (ገላ. 6:11-18)። በጳውሎስ አገልግሎት የተለወጡትን የሚሰርቁትና ወደ ክህደት የሚመሩት ለዚሁ ዓላማቸው ነበር። ጳውሎስ ለራሱ የሚሆን ክብርን ፈልጎ ቢሆን ኖሮ አይሁዳዊ መምህር መሆኑን በቀጠለና ምናልባትም በገማልያል እግር ሊተካ በቻለም ነበር። ነገር ግን ጳውሎስን ያነሣውና ያነቃቃው የእግዚአብሔር ክብር እንደ መሆኑ ይህም የእኛንም ሕይወት ሊያነቃቃ የሚያስፈልገን ነው።

ቻርልስ ሐዶን ስፐርጀን ወጣት ሰባኪ በነበረበት ጊዜ፥ ተቀዳሚ ተዋቂነት እንዲያገኝ በማሰብ ወደ ኮሌጅ እንዲገባ አባቱ ጆን ስፐርጀን አሳብ አቅርቦለት ነበር። በለንደን የሚገኘው እስቴፕኒ ኮሌጅ ኃላፊ ከነበረው ዶክተር ጆሴፍ አንጉስ ጋር እንዲገናኝም ሁኔታዎችን አመቻችቶለት ነበር። በካምብሪጅ በሚገኘው ሚስተር ማክሚላን ቤት በተደረገው ቀጠሮ መሠረት ስፐርጀን በሰዓቱ በመገኘት ለሁለት ሰዓት ሙሉ ቢጠባበቅም ምሁሩ ዶክተር ግን ሳይመጣ ቀረ። በኋላ ከአንድ ሰው እንደ ተረዳው ግን፥ ዶክተር አንጉስ በሌላ ክፍል ውስጥ ሲጠብቀው እንደ ነበረና አሁን ግን ወደ ሌላ ቀጠሮ ስፍራ መሄዱን አወቀ። ስፐርጀን በሁኔታው አዝኖ የሰብከት አገልግሎት ወደሚሰጥበት ቦታ አመራ። በመንገድም ሲሄድ ጥርት ባለ ሁኔታ እንዲህ የሚል ድምጽ ሰማ፡ - «ለራስህ ታላቅን ነገር ትፈልጋለህ? አትፈልገው!» (ኤር. 45:5 ተመልከት)። ከዚያን ቅጽበት ጀምሮ ስፐርጀን የእግዚአብሔርን ፈቃድ ለእግዚአብሔር ክብር ለማድረግ ወሰነ። እግዚአብሔርም ፈጽሞ ልዩ በሆነ መንገድ ባረከው።

ጳውሎስ ራሱን ያቀረበው አሳዳጅ እንደ ነበር ነው፤ ስለ ፀባዩና ማንነቱም ማብራሪያ ሰጥቶአል። ከዚህም ጋር በማያያዝ እንዴት አማኝ ለመሆን እንደ በቃና ለማመን የቻለበትንም መንገድ ገልጾአል። አሁን ደግሞ ሦስተኛውን የሕይወት ገጽታውን ያቀርባል።

3. ወንጌል ሰባኪው ጳውሎስ (1:16-23)

ጳውሎስ ከተለወጠ በኋላ ከአማኞች ጋር የነበረው ግንኙነት ምን ነበር? ይህ የሐዋርያነት ሥልጣኑን ለመከላከል ላቀረበው ንግግር በጣም ጠቃሚ ጥያቄ ነው። ጳውሎስ በደማስቆ መንገድ የደህንነትን ልምምድ ካገኘ በኋላ

ወዲያውኑ ከሐዋርያት ጋር ግንኙነት አላደረገም። «ወዲያው ከሥጋና ከደም ጋር አልተግከርኩም» (ገላ. 1: 16)። እንደ እውነቱ ጳውሎስ ከተለወጠ በኋላ ሊያደርገው የሚገባው ትክክለኛ ነገር፣ ለኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ራሱን ማስተዋወቅና ከእርሱ በፊት በክርስቶስ ከነበሩት ሰዎች መንፈሳዊ መመሪያ በመቀበል ለሕይወቱ የሚጠቅመውን ማድረግ ነበር። ዳሩ ግን ጳውሎስ ይህንን አላደርገም። ይህ ውሳኔውም ከጌታ ነበር። ከዚህ ውጪ ወደ ኢየሩሳሌም ሄዶ ቢሆን ኖሮ ሁሉም አይሁዳውያን ከነበሩት ከሐዋርያት ጋር ተዳምሮ በአሕዛብ መካከል ለሚፈጽመው አገልግሎቱ እንቅፋት ይሆንበት ነበር።

እዚህ ነጥብ ላይ ግን የወንጌል መልእክት «አስቀድሞ ለአይሁዳውያን» እንደተሰጠ ማስታወስ ያስፈልጋል (የሐዋ. 3: 26፤ ሮሜ 1: 16)። የጌታ አገልግሎት ለእስራኤል ሕዝብ እንደ ነበር ሁሉ የሐዋርያትም የመጀመሪያዎቹ ጥቂት ዓመታት አገልግሎት ለእስራኤል ሕዝብ ነበር (የሐዋ. 1-7 ተመልከት)። ይህንን አሠራር የለወጠው የእስጢፋኖስ ሞት ነበር። አማኞች በተበተኑበት ስፍራ ሁሉ ወንጌልን እየሰበኩ ዞሩ (የሐዋ. 8: 4፤ 11: 19-30)። ፊልጶስ የወንጌልን መልእክት ይዞ ወደ ሳምራውያን ሄደ (የሐዋ. 8)፤ ቀጥሎም እግዚአብሔር ይህን መልእክት ወደ አሕዛብ እንዲያደርስ ጴጥሮስን መራው (የሐዋ. 10)። ሆኖም የወንጌልን መልእክት ለአብዛኛው የአሕዛብ ወገን የማድረስ ሥራ የተሰጠው ለጳውሎስ ነበር (የሐዋ. 22: 21-22፤ ኤፌ. 3: 1፤ 8)። በዚህም ምክንያት በኢየሩሳሌም አብዛኛውን አገልግሎታቸውን ለአይሁዳውያን ከሰጡ ሐዋርያት እግዚአብሔር ጳውሎስን ለየው።

ጳውሎስ ወዲያውኑ ወደ ኢየሩሳሌም አልሄደም። ታዲያ፣ የሄደው ወደ የት ነበር? ያደረጋቸውን ግንኙነቶች እንደገና በማንሣት መልእክቱንም ሆነ ሐዋርያዊ ጥሪውን ከየትኞቹም የቤተ ክርስቲያን መሪዎች እንዳልተቀበለ ያረጋግጣል። (ይህን ክፍል ከሐዋ. 9: 10-31 ጋር አወዳድር፤ ከፍተኛ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋቂዎች እንኳ በጳውሎስ ሕይወት ቅደም ተከተል እንዳልተሰማሙ አስተውል። ደግነቱ የታሪኩ ዝርዝር ሁኔታ በጳውሎስ መልእክት ላይ የሚያሳድረው ተጽእኖ ያለመኖሩ ነው። በጊዜ ቅደም ተከተሉ አንድ ዓይነት አሳብ ባይኖረንም እንኳ በሥነ መለኮት ትምህርቱ ግን እንስማማለን።)

ወደ ዓረብ አገር ሄዶ ነበር (1:17)። ይህ የሆነው የመጀመሪያ አገልግሎቱን በደማስቆ ከፈጸመ በኋላ ነበር (የሐዋ. 9:19-20)። ጳውሎስ «ከሥጋና ከደም ጋር ከመማከር» ይልቅ ራሱን ለጸሎትና ለጥናት በማዘጋጀትና ደግሞም የጥምና ጊዜ በመውሰድ ከጌታ ጋር አሳለፈ። ከሦስቱ ዓመታት አብዛኛውን ጊዜ በዓረብ አገር ማሳለፉ ቢታወቅም ለግል መንፈሳዊ እድገት ብቻ ሳይሆን ከዚሁ ጊዜ ከፊሉን ለውነጌል ሥራ እንዳዋለው አያጠራጥርም (ገላትያ 1:18)። ሐዋርያት ለሦስት ዓመታት ከጌታ ጋር በመቆየት እንደ ተማሩ ሁሉ ጳውሎስም በፈንታው ከጌታ ለመማር ጊዜ አስፈልጎታል።

ቀጥሎም ወደ ደማስቆ ተመልሶ ነበር (1:17)። በዚህ ጊዜ ኢየሩሳሌምን ለመጎብኘት ሁኔታው ቢያመቸውም ጌታ ግን በተለየ መንገድ መራው። የክርስትና እምነትን እንደ ተቀበለ ወደ ታወቀበት ከተማ ተመልሶ መሄዱ አደገኛ ነበር። ክርስትናን ያጠፋልናል ብለው የጠበቁት ሰው ራሱ ክርስትናን እንደ ተቀበለ ስለሚያውቁ ሊገድሉት ይፈልጋሉ። በሐዋ. 9:23-25 የተጠቀሰው ጳውሎስን በቅርጫት አድርጎ በቅጥር ላይ የማሳለፍ ተግባር የተፈጸመው በዚህ ጊዜ ነበር (2ኛ ቆሮ. 11:32-33 ተመልከት)። ወደ ደማስቆ መመለሱና በዚያ የገጠመው አደጋ የአይሁድ መሪዎች ጳውሎስን እንደ ጠላት እንደ ተመለከቱት ተጨማሪ ማስረጃ ሲሆን፣ ይህም በክርስቶስ የተለማመደው ነገር እውነት መሆኑን ያሳያል።

በመጨረሻ ኢየሩሳሌምን ጎብኝቶ ነበር (1:18-20)። ይህ የሆነው ከተለወጠ ከሦስት ዓመት በኋላ ሲሆን ዋና አላማው ጲጥሮስን ለመጎብኘት ነበር። ይሁን እንጂ ጳውሎስ ከምዕመናን ጎብረት ጋር ለመቀላቀል ብዙ ችግር ገጥሞታል! (የሐዋ. 9:26-28)። ጳውሎስ መልእክቱንና አገልግሎቱን የተቀበለው ከሐዋርያት ዘንድ ቢሆን ኖሮ ግን ይህ ጨርሶ ባልሆነ ነበረ። የእርሱ ልምምድ ከጌታ ኢየሱስ ዘንድ ብቻ በመሆኑ ሐዋርያት ጠርጥረውት ነበር። በኢየሩሳሌም የቆየው ለ15 ቀናት ብቻ ሲሆን በዚያም ከጲጥሮስና ከጌታ ወንድም ያዕቆብ ጋር ብቻ ነበር የተገናኘው። ስለዚህ መልእክቱንም ሆነ የሐዋርያነት ሥልጣኑን የተቀበለው ከኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን አልነበረም ማለት ነው። ይህን ለማድረግ ጊዜውም እድሉም አልነበረውም። ነገር ግን መልእክቱንም ሆነ ሐዋርያነቱን በቀጥታ ከክርስቶስ ዘንድ ተቀብሎ ነበር።

ወደ ትውልድ ስፍራው ጠርሴስ ተመለሰ (1:21-23)። በደማስቆ እንደ ሆነው ሁሉ በኢየሩሳሌምም ችግር የገጠመው ለምን እንደ ሆነ በሐዋርያት ሥራ ላይ ያለው ጽሑፍ እንደገና ያብራራዋል (የሐዋ. 9:28-30)። ጳውሎስ በሶርያ ባለፈ ጊዜ ቃሉን ሰብኮ ነበር። የትውልድ አገሩ ግዛት ወደ ሆነችው ወደ ኪልቅያ በደረሰ ጊዜ (የሐዋ. 21:39፤ 22:3) ወንጌልን ማስፋፋት ጀመረ (የሐዋ. 15:23 ተመልከት)። ጳውሎስ በአንጾኪያ ለነበረው አገልግሎት በርናባስ እስከታጨ ድረስ ለሰባት ዓመታት ያህል በኪልቅያ እንደ ቆየ የታሪክ አዋቂዎች ይስማማሉ (የሐዋ. 11:19-26)። በኢየሩሳሌም ይኖሩ የነበሩ ጥቂት አማኞች ጳውሎስን ያውቁት ነበር፤ ይሁን እንጂ በፊት ያጠፋው የነበረውን እምነት አሁን ግን እርሱ ራሱ እየሰበከው ነው የሚለውን ወሬ ከመስማታቸው በቀር በይሁዳ የነበሩ አብያተ ክርስቲያናት አያውቁትም ነበር።

የጳውሎስን የቀድሞ ሕይወት፣ የተለማመደውን ለውጥና ከሌሎች ጋር የነበረውን ግንኙነት በትክክል የተገነዘበ ማንኛውም ሰው መልእክቱን ወይም አገልግሎቱን ተወሶ ወይም ራሱ ፈልሰፎ ነው ብሎ እንዴት ሊከሰው ይችላል? የወንጌልን መልእክት የተቀበለው በእርግጥ ከኢየሱስ ክርስቶስ በተሰጠ መገለጥ መሆኑ የማያጠራጥር ነው። ስለዚህ የእግዚአብሔር መሠረታዊ እውነት እንጂ የሰው ፍልስፍና ያልሆነውን ወንጌልን እንዴት እንደምንጠቀምበት እጅግ መጠንቀቅ አለብን።

አንዳንድ ተቺ (ሐያሲ) ምሁራን «ወንጌሉን አጣመውታል» በማለት ጳውሎስን ይከሱታል። የምናየው ማስረጃ ግን የክሱን ተቃራኒ ነው። በምድር ላይ ሲያስተምር የነበረው ክርስቶስ ከሰማይ ሆኖ በጳውሎስ በኩል አስተምሯል። ጳውሎስ ትምህርቱን «ተቀበለው» እንጂ አልፈለሰፈውም (ሮሜ 1:5፤ 1ኛ ቆሮ. 11:23፤ 15:3)። ጳውሎስ በተለወጠ ጊዜ እግዚአብሔር ወደፊት እንደሚገለጥለት ተናግሮታል (የሐዋ. 26:16) ይህም እውነቱን ሊያሳውቅ እንደ ነበር ግልጽ ነው። ይህ ማለት በአራቱ ወንጌላትና በመልእክቶች ውስጥ የተገለጠው ክርስቶስ አንድ በመሆኑ በክርስቶስና በጳውሎስ መካከል ግጭት አልነበረም። ጳውሎስ መልእክቶቹን ለአብያተ ክርስቲያናት በሚጽፍበት ጊዜ ትምህርቶቹን ከኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርቶች ጋር በአንድ ደረጃ አስቀምጦአል (2ኛ ተሰ. 3:3-15)። ሐዋርያው ጴጥሮስ እንኳ የጳውሎስን መልእክቶች «ቅዱሳት መጻሕፍት» ብሎ ጠርቶአቸዋል (2 ጲጥ. 3:15-16)።

የአሁኑም ዘመን «የይሁዲነት አቀንቃኞችም» ቢሆኑ፤ እንደ ቀድሞዎቹ አቻዎቻቸው ሁሉ የጳውሎስን ሥልጣን ይቃወማሉ፤ የሚሰብከውንም ወንጌል እውነት ለማፍረስ ይሞክራሉ። በጳውሎስ ዘመን መልእክታቸው ወንጌልን ከሙሴ ሕግ ጋር መደባለቅ ነበር። በዘመናችን ደግሞ መልእክታቸው ወንጌልን ከሃይማኖታዊ መሪዎች፤ ከሃይማኖታዊ መጻሕፍትና ከሃይማኖታዊ ድርጅቶች ጋር በማያያዝ «እንደዚህ ካላደረግክ... ለመዳን አትችልም» የሚል ነው(የሐዋ. 15: 1)። ብዙውን ጊዜ የቡድናቸው አባል መሆንና ሕጎቻቸውን መጠበቅ ለደህንነት የሚያቀርቧቸው ቅድመ ሁኔታዎች ናቸው። በኢየሱስ፤ በጳውሎስና በሌሎች ሐዋርያት የተሰበከው የጸጋ ወንጌል ቢነገራቸው እንኳ እነርሱ «እግዚአብሔር አዲስ መገለጥን ሰጥቶናል» በማለት ይመልሳሉ።

ጳውሎስ ለእነዚህ ሰዎች የሚሰጠው መልስ አለ፤ «ከተቀበላችሁት የተለየውን ወንጌል ማንም ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን» (ገላ. 1: 9)። አንድ ኃጢአተኛ ክርስቶስን በማመን ዳግም በሚወለድበት ጊዜ (ዮሐ. 3: 1-18) «የሚወለደው ነፃ ሆኖ ነው»። ያዳነው ክርስቶስ ነፃ አውጥቶታል። ከዚያ በኋላ የኃጢአት ወይም የሰይጣን ባሪያ አይደለም፤ ለሰው ሃይማኖታዊ መመሪያም ባሪያ መሆን የለበትም (ገላ. 4: 1-11፤ 5: 1) «እንግዲህ ልጁ አርነት ቢያወጣችሁ በእውነት አርነት ትወጣላችሁ» (ዮሐ. 8: 36)።

ገላትያ 2: 1-10

ከዚያ ወዲያ ከአሥራ አራት ዓመት በኋላ ከበርናባስ ጋር ቲቶን ደግሞ ይገራ ወደ ኢየሩሳሌም ሁለተኛ ወጣሁ፤ እንደ ተገለጠልኝም ወጣሁ፤ ምናልባትም በከንቱ እንዳልሮጥ ወይም በከንቱ ሮጬ እንዳልሆን በአሕዛብ መካከል የምሰብከውን ወንጌል አስታወቅኋቸው፤ ዋናች ግን መስለው ለሚታዩ ለብቻቸው አስታወቅኋቸው፤ ዋናች ግን ከእኔ ጋር የነበረ ቲቶ እንኳ የግሪክ ሰው ሲሆን ይገረዝ ዘንድ ግድ አላሉትም፤ ነገር ግን ባሪያዎች ሊያደርጉን በክርስቶስ ኢየሱስ ያለንን አርነታችንን ይሰልሉ ዘንድ ሾልከው በሰውር ስለ ገቡ ስለ ሐሰተኞች ወንድሞች ነበረ። የወንጌልም እውነት በእናንተ ዘንድ ጸንቶ እንዲኖር ለአንድ ሰዓት እንኳ ለቅቀን አልተገዛንላቸውም። አለቆች የመሰሉት ግን፥ በፊት ማን እንደነበሩ አይገደኝም፤ እግዚአብሔር የሰውን ፊት አይቶ አያደላም፤ አለቆች የመሰሉት አንዳች እንኳ አልጨመሩልኝምና፥ ተመልሰው ግን ጴጥሮስ ለተገረዙት የሆነው ወንጌል አደራ እንደ ተሰጠው፤ እንዲሁ ለእኔ ላልተገረዙት የሆነው ወንጌል አደራ እንደ ተሰጠኝ አዩ፤ ለተገረዙት ሐዋርያ እንዲሆን ለጴጥሮስ የሠራለት፥ ለእኔ ደግሞ ለአሕዛብ ሐዋርያ እንድሆን ሠርቶአልና። ደግሞ የተሰጠኝን ጸጋ አውቀው፥ አዕማድ መስለው የሚታዩ ያዕቆብና ኬፋ ዮሐንስም እኛ ወደ አሕዛብ እነርሱም ወደ ተገረዙት ይሄዱ ዘንድ ለእኔና ለበርናባስ ቀኝ እጃቸውን ሰጡን፤ ድሆችን እናስብ ዘንድ ብቻ ለመኑን፤ ይህንም ደግሞ ላደርግ ተጋሁ።

የነፃነት ተጋዳይ፡ ክፍል 1

«ይህ አገር ነፃ አገር ሆኖ የሚቆየው ጠንካራ ዜጎች እስከ ኖሩበት ድረስ ብቻ ነው»።

ይህን አባባል የጻፈው የረጅም ጊዜ የዜና ገምጋሚ የሆነው አልመር ዴቪስ ሀዋ ዌር ቦርን ፍሪህ በሚለው መጽሐፉ ነበር። ይህን አባባል ሐዋርያው ጳውሎስም ሲያስተጋባ እንመለከታለን። ለጳውሎስ በክርስቶስ ያለው ነጻነት ከታዋቂነት ወይም ከራሱ ሕይወት እንኳ እጅግ የላቀ ዋጋ ነበረው። ለዚህ ነፃነት ለመጋደል ፈቃደኛ ነበር።

ጳውሎስ ለክርስትና ነጻነት የመጀመሪያውን ገድል ያደረገው በኢየሩሳሌም ጉባኤ ላይ ሲሆን (ገላ. 2፡1-10፤ የሐዋ. 15፡1-35)፤ ሁለተኛውን ገድል ያደረገው ደግሞ ከጲጥሮስ ጋር በግል ባደረገው ግንኙነት ወቅት ነበር (ገላ. 2፡11-21)። ጳውሎስ ይህንን መንፈሳዊ ጦርነት ለማካሄድ ፈቃደኛ ባይሆን ኖሮ የመጀመሪያው ምዕተ ዓመት ቤተ ክርስቲያን ከአይሁድ ወገን ብቻ የሆነችና ሕግንና ጸጋን ቀይጣ የምትሰበክ ትሆን ነበር። ነገር ግን ጳውሎስ ደፍሮ በወሰደው ጽኑ አቋም ወንጌል ከሕግ አጥባቂነት ነፃ ሆኖ በታላቅ በረከት ለአሕዛብ ደረሰ።

በኢየሩሳሌም ጉባኤ የተካሄደውን ሦስት ገቢራዊ ትርኢት ከመመልከታችን በፊት ከተሳታፊዎቹ ጋር በሚገባ መተዋወቅ አለብን። በእርግጥ ጳውሎስን የምናውቀው ታላቅ የአሕዛብ ሐዋርያ እንደ ሆነ ነው።

ከጳውሎስ የቅርብ ጓደኞች አንዱ በርናባስ ነበር። ጳውሎስ ከኢየሩሳሌም ቤተ ክርስቲያን ጋር ኅብረት ለማድረግ በሞከረ ጊዜ መንገዱን የከፈተለት በርናባስ ነበር (የሐዋ. 9፡26-28)። በርናባስ ማለት «የመጽናኛት ልጅ» ማለት ሲሆን ይህን ሰው ሁልጊዜ የምናገኘው አንድን ሰው ሲያጽናና ነው። በአንጾኪያ ለነበሩ አሕዛብ ወንጌል በደረሰ ጊዜ በእምነታቸው እንዲያበረታታቸው የተላከላቸው በርናባስ ነበር (የሐዋ. 11፡19-24)።

ስለዚህ ከመጀመሪያው ጀምሮ በርናባስ ከአሕዛብ አማኞች ጋር የተያያዘ ነበር። በአንጾኪያ ቤተክርስቲያንን በአገልግሎት እንዲረዳ ጳውሎስን ወደዚያ ያመጣው በርናባስ ነበር (የሐዋ. 11፡25-26)። ጳውሎስና በርናባስ

በግስተማር ብቻ ሳይሆን ድሆችንም በመርዳት በአንድነት አገልግለዋል (የሐዋ. 11:27-30)

በመጀመሪያ ሐዋርያዊ ጉዞው በርናባስ ከጳውሎስ ጋር ነበረ (የሐዋ. 13:1-14:28)፤ በሚሰብኩት ወንጌል የእግዚአብሔርን በረከት አይቷል። ወጣቱ የሐንስ ማርቆስ አገልግሎቱን ሲወጣ ከጳውሎስ ጋር አለመግባባት ቢፈጥሩም፤ በኋላ ግን ይህን ወጣት ያበረታታውና ያጽናናው በርናባስ ነበር (የሐዋ. 3:13፤ 15:36-41)። የኋላ ኋላ ጳውሎስ ማርቆስን ለማመስገንና ከወዳጅነቱ ተጠቃሚ ለመሆን ችሎ ነበር (ቆላ. 4:10፤ 2ኛ ጢሞ. 4:11)።

ቲቶ ከጳውሎስ ጋር አብሮ የሚሠራ ከአሕዛብ ወገን የሆነ አማኝ ነው፤ እንደሚታወቀው ቲቶ ጌታን የተቀበለው በጳውሎስ አገልግሎት ነበር (ቲቶ 1:4)። ቲቶ ጳውሎስ በአሕዛብ መካከል ባካሄደው አገልግሎት የተገኘ ፍሬ ሲሆን ወደ ኢየሩሳሌምም ጉባኤ የተወሰደውም ለአሕዛብ ክርስቲያኖች «ማስረጃ» እንዲሆን ነበር። ቲቶ እጅግ አስቸጋሪ ወደ ነበሩት አብያተ ክርስቲያናት በመሄድና ለችግራቸው መፍትሔ በመስጠት ለጳውሎስ አገልግሎት ከፍተኛ አስተዋፅኦ አድርጓል (2ኛ ቆሮ. 7፤ ቲቶ 1:5)።

የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን አዕማድ የነበሩት ሦስቱ ሰዎች ጴጥሮስ፣ የሐንስና ያዕቆብ ነበሩ። ይህ ያዕቆብ የጌታ ወንድም እንጂ በሄሮድስ የተገደለው ሐዋርያው ያዕቆብ አይደለም (የሐዋ. 12:1-2)። ጴጥሮስን ደግሞ በወንጌላትና በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍት የመጀመሪያ ግማሽ ክፍል ውስጥ ባለው ተቀዳሚነት እናውቀዋለን። ኢየሱስ «ቁልፎቹን» የሰጠውና የእምነትን በር ለአይሁዶች (የሐዋ. 2) ለሳምራውያንና (የሐዋ. 8) ለአሕዛብ (የሐዋ. 10) የከፈተ ጴጥሮስ ነበር። የሐንስንም ቢሆን የኢየሱስ የቅርብ ደቀ መዛሙርት ከነበሩት ሦስት ሐዋርያት አንዱ በመሆኑና ቃሉን ለማገልገል ከጴጥሮስ ጋር ተያይዞ በመቅረቡ የምናውቀው ሐዋርያ ነው (የሐዋ. 3:1፤ 11፤ 4:13)።

ምናልባት ሰፋ ባለ መንገድ ልናስተዋውቀው የሚያስፈልገው ያዕቆብን ሊሆን ይችላል። በወንጌላት በተመዘገበው ታሪክ እንደምናየው ማርያምና የሴፍ ሌሎች ልጆች ነበሯቸው፤ ከእነርሱም አንዱ ያዕቆብ ነበር (ማቴ. 13:55፤ ማር. 6:3) (ኢየሱስ የተወለደው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል እንጂ በተፈጥሮአዊ ልደት እንዳልሆነ የተረጋገጠ ነው ማቴ. 1:18-25፤ ሉቃስ 1:26-28)። የጌታ ወንድሞችና እህቶች ኢየሱስ በምድር ላይ እያገለገለ

ሳለ በእርሱ አላመኑም ነበር (ዮሐ. 7:1-5)። ይሁን እንጂ፥ «ወንድሞቼ» ከመጀመሪያይቱ ቤተ ክርስቲያን ጋር ኅብረት እንደ ነበራቸው እንመለከታለን (ዮሐዋ. 1:13-14)። ከሞት የተነሣው ክርስቶስ ለያዕቆብ እንደ ተገለጠለትና የያዕቆብ ሕይወት አቅጣጫ የተለወጠው በዚህ ምክንያት እንደ ነበር ጳውሎስ ይናገራል (1ኛ ቆሮ. 15:5-7)። ያዕቆብ በኢየሩሳሌም የነበረችው የመጀመሪያይቱ ቤተክርስቲያን መሪ ነበር (ዮሐዋ. 15ን እና 21:18 ተመልከት)። የያዕቆብን መልእክት የጻፈው እርሱ ሲሆን ይህ መልእክትና ዮሐዋ. 21:18 በአስተሳሰብ ዝንባሌው አይሁዳዊ እንደ ነበር ያመለክቱናል።

ከላይ ከጠቀስናቸው ሰዎች ሌላ «ሐዋርያትና ሽማግሌዎች» (ዮሐዋ. 15:4÷6)፥ እንዲሁም ወደ ስብሰባው ሾልከው በመግባት አማኞች በክርስቶስ ያላቸውን ነፃነት ለመግፈፍ የሞከሩ ሐሰተኛ ወንድሞች በዚህ ጉባዔ ውስጥ ነበሩ (ገላ. 2:4)። እነዚህ ያለጥርጥር የይሁዲነት አቀንቃኞች ሲሆኑ የጳውሎስን እግር በየቤተክርስቲያኑ እየተከተሉ በእርሱ ትምህርት የተለወጡ ሰዎችን ያጠምዱ ነበር። ጳውሎስ እነዚህን ሰዎች «ሐሰተኛ ወንድሞች» ብሎ መጥራቱ የሚያመለክተው በጉባዔው ለመጠቀም የሚሞክሩ እንጂ እውነተኛ ክርስቲያኖች እንዳልነበሩ ነው።

እንግዲህ በጉባዔው ላይ የተገኙት የተለያዩ ገጸ ባሕርያት ይህን የሚመስሉ ነበሩ፤ ስለ ድርጊቱ በሙላት ለመረዳት ዮሐዋ. 15ን ከገላትያ 2:1-10 ጋር በማያያዝ ማንበቡ ብዙ ሊረዳን ይችላል።

ገቢር 1. የግል ምክክር (2:1-2)

ጳውሎስና በርናባስ ከመጀመሪያው ሐዋርያዊ ጉዞአቸው ወደ አንጾኪያ የተመለሱት እግዚአብሔር «ለአሕዛብም የሃይማኖትን ደጅ እንደ ከፈተላቸው» (ዮሐዋ. 14:27) በማየታቸው እጅግ በመደነቅና በመደሰት ነበር። በኢየሩሳሌም የሚገኙት ሕግ አክራሪ አይሁዳውያን ግን ጳውሎስና በርናባስ ባቀረቡት መግለጫ ተበሳጭተው ወደ አንጾኪያ መጡና አንድ አሕዛብ ክርስቲያን ከመሆኑ በፊት የአይሁድን እምነት መቀበል አለበት በማለት ያስተምሩ ጀመር (ዮሐዋ. 15:1)።

አሕዛብ እንዲቀበሉት የተጠየቁት ግርዘት ከአብርሃም ጊዜ ጀምሮ ሲወርድ ሲዋረድ የመጣ በጣም አስፈላጊ አይሁዳዊ ሥርዓት ነበር (ዘፍጥረት 17)። ግርዘትን መቀበል ማለት ደግሞ ጠቅላላውን የአይሁድ ሕግ መቀበልና

መፈጸም ማለት ነበር። አንዳንድ የዘመናችን አብያተ ክርስቲያናት የጥምቀትን መንፈሳዊ ትርጉም በመዘንጋት ውጫዊ ሥነ-ሥርዓት እንዳደረጉት ሁሉ አይሁዳውያንም የግርዘትን ውስጣዊና መንፈሳዊ ትርጉም ባለመረዳት እንዲሁ ሥርዓቱን ብቻ ነበር የያዙት (ዘዳ. 10: 16፤ ኤር. 4: 1-4፤ ሮሜ 2: 25-29)። እውነተኛ ክርስቲያን ውስጣዊ የልብ ግርዘትን ስለ ተለማመደ (ቆላ. 2: 10-11) ምንም ዓይነት የሥጋ ግርዘት አያስፈልገውም (ፊልጵ. 3: 1-3)።

ጳውሎስና በርናባስ በወንጌል እውነት እነዚህን ሰዎች ባፋጠጡዋቸው ጊዜ የጋለ ክርክር ተፈጥሮ ነበር (የሐዋ. 15: 2)። ለዚህ ጥያቄ መልስ ለማግኘትና ክርክሩን ለማርገብ መሪዎች የሚገኙበት ስብሰባ በኢየሩሳሌም ማካሄድ ከሁሉ የተሻለ እንደሚሆን ውሳኔ ላይ ተደረሰ። ይህ «የኢየሩሳሌም ጉባኤ» ከሁሉም አብያተ ክርስቲያናት የተውጣጡ ተወካዮች የተገኙበት የአንዳንድ እምነት ክፍል አጠቃላይ ስብሰባ ዓይነት ሊሆን እንደሚችል ልናስብ አይገባም። የኢየሩሳሌሙ ስብሰባ ይህ ዓይነት አልነበረም። ጳውሎስ፣ በርናባስ፣ ቲቶና ሌሎች ከአንጾኪያ የመጡ ሰዎች ከአይሁድ ሕግ ፍጹም ነፃ በሆነ መንገድ የዳኑትን አሕዛብ ክርስቲያኖች ወክለው ተገኙ። ይሁን እንጂ፣ ጳውሎስ በአሕዛብ ግዛት የመሠረታቸው አብያተ ክርስቲያናት ተወካዮቻቸውን መርጠው አልላኩም ነበር።

ከአንጾኪያ የተላከው ቡድን አባላት ወደ ኢየሩሳሌም በደረሱ ጊዜ ከቤተ ክርስቲያን መሪዎች ጋር የግል ስብሰባ አደረጉ። ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም የሄደው «በመገለጥ» ማለትም ጌታ ስለ ላከው እንጂ ቤተክርስቲያን ስለ ላከችው አልነበረም (ገላ. 2: 1 እና 1: 12ን አነጻጽር)። ወደ ዋናው ጉባኤ የተባበረ የአንድነት ውሳኔ ይዘው መቅረብ ይችሉ ዘንድ ከመሪዎቹ ጋር በቅድሚያ እንዲነጋገር እግዚአብሔር ለጳውሎስ ጥበብን ሰጠው።

ጳውሎስ «ምናልባት በከንቱ እንዳልሮጥ ወይም በከንቱ ሮጪ እንዳልሆን» (ቁ. 2) ማለቱ፣ ለመልእክቱ ወይም ለአገልግሎቱ እርግጠኛነት አልነበረውም ማለት አይደለም። ወደ ጉባኤው በሚሄድበት ወቅት የነበረው የመንፈስ ጥንካሬ አንዳችም ጥርጣሬ እንደሌለው የሚያሳይ ነበር (የሐዋ. 15: 3)። ጳውሎስን ያሳሰበው ጉዳይ ቢኖር ወደፊት ወንጌል በአሕዛብ ሕይወት ውስጥ የሚኖረው ስፍራ ነበር። ግልጽ በሆነ ሁኔታ ከክርስቶስ የተቀበለው አገልግሎትም ወንጌልን ለአሕዛብ ማዳረስ ነበረበት። ምናልባት የቤተክርስቲያን «አዕማድ» የነበሩት ሰዎች አቋም ከአይሁዲነት አቀንቃኞች

ጋር ቢስማማ ወይም ደግሞ የአቋም መለሳለስ ቢደረግ የጳውሎስ አገልግሎት ሥጋት ላይ በወደቀም ነበር። ጳውሎስ ከአጠቃላይ ጉባኤው ጋር ከመነጋገሩ በፊት የመሪዎችን ማረጋገጫ አስቀድሞ ባያገኝ ኖሮ በጉባኤው ውስጥ ሦስት ቦታ መከፋፈል ሊከሰት በቻለ ነበር።

የዚህ ግላዊ ምክክር ውጤት ምን ነበር? ሐዋርያትና ሽማግሌዎች የጳውሎስን ወንጌል ትክክለኛነት አረጋገጡ። በእርሱ ወንጌል ላይ አንዳችም ነገር አልጨመሩም (ገላ. 2:6)። ይህንንም በማድረጋቸው የይሁዲነት አቀንቃኞች አቋም ስህተት እንደሆነ ግልጽ አደረጉ። ሆኖም ይህ ግላዊ ምክክር የጉዳዩ መጀመሪያ ብቻ ነበር።

ገቢር 2. ዋናው የመሪዎች ጉባኤ (2:3-5)

ሉቃስ የኢየሩሳሌምን ጉባኤ ታሪካዊ ዘገባ ጽፏል (የሐዋ. 15:6-21)። በዚህ ጉባኤ ላይ ከጴጥሮስ ጀምሮ በርካታ ምስክሮች የእግዚአብሔርን የጸጋ ወንጌል ጉዳይ አቀረቡ (የሐዋ. 1:7-11)። በመጀመሪያ የእግዚአብሔርን ወንጌል ለአሕዛብ እንዲያደርስ የተመረጠ ጴጥሮስ ነበር (የሐዋ. 10)። ስለዚህ እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስን ለአይሁዶች እንደ ሰጠ ሁሉ ለሚያምኑበት አሕዛብም እንደ ሰጣቸው ለጉባኤው አስገንዘበ። በሁለቱም መካከል «ልዩነት የለም» ሲል አረጋገጠ።

ይሁን እንጂ በአይሁድና በአሕዛብ መካከል ለበርካታ ምእተ ዓመታት የቆየ ልዩነት ስለ ነበር ለመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች ይህን መቀበል አስቸጋሪ ነበር (ዘሌ. 11:43-47፤ 20:22-27)። ኢየሱስ በመስቀል ላይ በመሞት በአይሁድና በአሕዛብ መካከል የነበረውን ልዩነት በማስወገዱ (ኤፌ. 2:11-12) በክርስቶስ ውስጥ የዘር ልዩነት አልነበረም (ገላ. 3:28)። ጴጥሮስ በዚህ ጉባኤ ባደረገው ንግግር የደህንነት መንገድ አንድ ብቻ፣ ይህም በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ብቻ እንደ ሆነ ግልጽ አደረገ።

ከዚያም በኋላ ጳውሎስና በርናባስ እግዚአብሔር በአሕዛብ መካከል ስላደረገው ነገር ለጉባኤው ተናገሩ (የሐዋ. 15:12)። ምን ዓይነት ግሩም «የወንጌል አገልግሎት ዜና» ነበር! በዚያ የነበሩ «ሐሰተኛ ወንድሞች» ከጳውሎስና በርናባስ ጋር ቢከራከሩም እንኳ ሁለቱ የመስቀል ወታደሮች እጃቸውን አልሰጡም። ጳውሎስ «የወንጌል እውነት» በአሕዛብ መካከል እንዲስፋፋ ፍላጎት ነበረው (ገላ. 2:5)።

እዚህ ላይ ቲቶ «መፈተኛ» የተደረገ ይመስላል። ቲቶ ከአሕዛብ ወገን ጌታን የተቀበለ ሰው ሲሆን፤ የግርዘትን ሥርዓት ግን አልፈጸመም። ይህም ሆኖ ደህንነትን ማግኘቱ ለሁሉም ግልጽ ነበር። እንግዲያስ የይሁዲነት አቀንቃኞች «እንደ ሙሴ ሥርዓት ካልተገረዛችሁ ትድኑ ዘንድ አትችሉም» (የሐዋ. 15: 1) ማለታቸው ትክክል ቢሆን ኖሮ ቲቶ ደህንነትን ሊያገኝ አይችልም ነበር ማለት ነው። እርሱ ግን የዳነና መንፈስ ቅዱስ እንዳለው በሕይወቱ ማረጋገጫ ያለው ሰው ነበር። ስለዚህ የይሁዲነት አቀንቃኞች ተሳስተዋል ማለት ነው።

እዚህ ላይ ሌላው የጳውሎስ ረዳት የነበረውን ጢሞቴዎስን መመልከት ሊረዳን ይችላል (የሐዋ. 16: 1-3 ተመልከት)። ጳውሎስ ቲቶ እንዲገረዝ ፈቃደኛ ባለመሆኑና በጢሞቴዎስ መገረዝ ግን መስማማቱ የአሳብ ያለ መረጋጋት እንደ ነበረበት የሚያመለክት አይደለም። ምክንያቱም ከሁለቱም ጋር ሁለት የተለያዩ ጉዳዮች በመያያዛቸው ነው። የጢሞቴዎስን ጉዳይ ስንመለከት፤ ጳውሎስ እርሱን ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ሲል ለአይሁድ ሕግ አልተገዛም ነበር። ጢሞቴዎስ ከፊል አይሁዳዊ ከፊል ደግሞ አሕዛብ ስለ ነበር ምናልባትም የእርሱ ያለመገረዝ በእስራኤል ሕዝብ መካከል ለነበረው አገልግሎቱ እንቅፋት ሊሆንበት በቻለም ነበር። ቲቶ ግን ሙሉ በሙሉ አሕዛብ ነበር። ስለዚህ ለአይሁድ ሕግ ቢገዛ ኖሮ በክርስትና ልምምዱ ውስጥ የጎደለው ነገር እንዳለ ባመለከተም ነበር። ቲቶን መግረዝ ፍርሃትንና የአቋም መለሳለስ ሲሆን፤ ጢሞቴዎስን ያለመገረዝ ማለት ግን በአገልግሎቱ ላይ የማያስፈልግ ችግር መፍጠር ማለት ነበር።

የቤተ ክርስቲያን መሪ የነበረው ያዕቆብ የቀረቡትን የመከራከሪያ አሳቦችና የተሰጣቸውን እልባት በማስመልከት ማጠቃለያ ንግግር አቀረበ (የሐዋ. 15: 13-21)። ራሱ አይሁዳዊ ቢሆንም አንድ አሕዛብ ክርስቲያን እንዲሆን ከተፈለገ አስቀድሞ አይሁዳዊ መሆን እንደማያስፈልገው ግልጽ አደረገ። እግዚአብሔር ለዚህ ዘመን ያለው ዕቅድ «ለስሙ የሚሆን ወገንን ከአሕዛብ ይወስድ ዘንድ...» ነው። አይሁዳውያንና አሕዛብ የሚድኑት በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው። ደህንነትን እንዳይቀበሉ እንቅፋት እንዳይሆናቸው በማለት ያዕቆብ በጉባኤው የተገኙት ክርስቲያን አሕዛብን አይሁዳውያንን ለማሰናከል ምንም ነገር እንዳያደርጉ ጠየቃቸው። ጳውሎስ በዚህ ጉባኤ የነበረውን ድርሻ በአሸናፊነት ተወጣ።

በቅድሚያ መሪዎች የጳውሎስን ወንጌል በመቀበላቸው የእርሱ አመለካከት የበላይነትን አግኝተዋል። እንደዚሁም ጉባኤው ከጳውሎስ ጋር በመስማማት የአይሁድ እምነት አቀንቃኞችን በተቃወመበት ጊዜ ጳውሎስ በድጋሚ አሸነፈ።

ጳውሎስ ለገላትያ ሰዎች በጻፈው መልእክት ውስጥ የኢየሩሳሌምን ጉባኤ ውጤት በተደጋጋሚ አንጸባርቋል። ጳውሎስ፡ ጴጥሮስ በጠቀሰው አይነት (የሐዋ. 15:10) ተመሳሳይ ማስጠንቀቂያ በመጠቀም «የባርነት ቀንበር» (የሐዋ. 5:1) ሲል ጽፏል። በተለይም ግርዘትና (2:3፤ 5:3-4፤ 6:12-13) እንደዚሁም እንደ ነፃነትና ባርነት የመሳሰሉት ነጥቦች በተደጋጋሚ ተጠቅሰዋል (ገላ. 2:4፤ 4:3÷9፤ 21-31፤ 5:1)።

ጳውሎስና ጓደኞቹ ለወንጌል ነፃነት በድፍረት የወሰዱትን ጽኑ አቋም፣ ከብዙ መቶ ዓመታት በኋላ በዚህ ዘመን የምንገኝ ክርስቲያኖችም ልናደንቀው ይገባል። የጳውሎስ ትልቁ አትኩሮት «የቤተክርስቲያን ሰላም» ሳይሆን «የወንጌል እውነት» ነበር (2:5÷14)። እግዚአብሔር ከላይ የላከው ጥበብ «በመጀመሪያ ንጽሕት ናት በኋላም ታራቂ...» (ያዕቆብ 3:17) የሚል ነው። «የሚጠይቀውን ዋጋ ሁሉ ከፍሎ ሰላምን ማውረድ» የሚለው አባባል ግን የጳውሎስ አገልግሎት ፍልስፍና እንዳልነበር ሁሉ የእኛም ሊሆን አይገባም።

የጸጋ ጠላቶች ከጳውሎስ ጊዜ ጀምሮ ግልጽና ቀጥተኛ በሆነው በእግዚአብሔር የጸጋ ወንጌል ላይ የተለያዩ ነገሮችን ለመጨመር ይጥራሉ። ሰው ደህንነትን የሚያገኘው በክርስቶስ በማመንና በተለያዩ ተጨማሪ ነገሮች ነው ይላሉ። እነዚህም ተጨማሪ ነገሮች መልካም ሥራ፣ አሥርቱ ሕግጋት፣ ጥምቀት፣ የቤተ ክርስቲያን አባልነት፣ ሃይማኖታዊ ሥርዓትና የመሳሰሉት ሲሆኑ፤ ጳውሎስ ይህንን የሚያስተምሩ አስተማሪዎች የተሳሳቱ እንደ ሆኑ ግልጽ አድርጓል። ጳውሎስ ኢየሱስ ክርስቶስን ማዕከል ከሚያደርገው ከእግዚአብሔር የጸጋ ወንጌል የተለየ ወንጌል የሚሰብከውን ማንኛውንም ፍጡር (ሰው ወይም መልአክ) የተረገመ እንዲሆን አውጇል (ገላ. 1:6-9፤ በተጨማሪም ወንጌል የሚለውን ቃል ትርጉም ለመረዳት 1ኛ ቆሮ. 15:1-7 ተመልከት)። ወንጌልን ማጣመም እንደ ቀላል የሚታለፍ ነገር አይደለም።

ገቢር 3. ግለሰባዊ ማረጋገጫ (2:6-10)

የይሁዲነት አቀንቃኞች ተስፋ ያደረጉት የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን መሪዎች ከጳውሎስ ጋር አይስማሙም ብለው ነበር። ከዚህ በተጻራሪ ግን ጳውሎስ በግለሰቦችም ሆነ በቤተክርስቲያን መሪዎች አቋም ብዙም እንዳልተነካ ግልጽ አደረገ። በእርግጥ ያከብራቸው ነበር፤ ባያከብራቸው ኖሮ ከእነርሱ ጋር በግል ምክክር ባላደረገም ነበር። የሚያደርጉትን ተጽዕኖ በመፍራት ግን ከአቋሙ ለመለሳለስ ወይም የእርሱ ደጋፊ ሊያደርጋቸውም አልሞከረም ነበር። ዋናው ፍላጎቱ በሕይወቱና በአገልግሎቱ በመሥራት ላይ የነበረውን «የእግዚአብሔርን ጸጋ» እንዲያውቁለት ነበር (ገላ. 2:7)። እነርሱም ይህን አድርገዋል።

ጉባኤው የጳውሎስን ወንጌል እውነተኛነት በማረጋገጥና የእርሱን ጠላቶች በመቃወም ብቻ አልተወሰነም። የጳውሎስን አገልግሎት በማበረታታት እግዚአብሔር በአሕዛብ መካከል ሊሠራ ያለውን የወንጌል ሥራ በተለይ ለጳውሎስ እንደ ሰጠ ይፋ አደረገ። በጳውሎስ መልእክት ወይም አገልግሎት ላይ ምንም ለመጨመር አልፈለገም፤ አንዳችም ነገር ላለመቀነስም ደግሞ ተጠንቅቋል። ለአይሁድና ለአሕዛብ አንዱ ወንጌል ብቻ እንዲሰበክ ተስማምቷል።

ይህ በእንዲህ እንዳለ እግዚአብሔር የተለያዩ የአገልግሎት መስኮችን ለተለያዩ ሰዎች እንደ ሰጠ መሪዎች ተገንዝበው ነበር። የቆርኔሌዎስን ቤተሰብ (የሐዋ. 10) እና እንዲሁም ሳምራውያንን (የሐዋ. 8) በአንድ ጊዜ ጉብኝት ከማገልገሉ በቀር የጴጥሮስ አገልግሎት የሚያተኩረው በአይሁዳውያን ላይ ብቻ ነበር። ጳውሎስ ደግሞ በአሕዛብ መካከል የእግዚአብሔር ልዩ አምባሳደር እንዲሆን የተጠራ ነበር። በዚህ እውነታ መሠረት እያንዳንዱ ሰው እግዚአብሔር በመደበው ክልል እንዲያገለግል ስምምነት ላይ ተደረሰ።

«ለተገረዙት የሆነው ወንጌል» ና «ላልተገረዙት የሆነው ወንጌል» ሁለቱ የተለያዩ መልእክቶች አይደሉም። እውነተኛው ወንጌል አንድ ብቻ እንደ ሆነ ቀደም ብሎ ስምምነት ላይ ተደርሷል። በአገልግሎት ክልል አንጻር ግን አንድ ለአይሁድ አንድ ደግሞ ለአሕዛብ የሆነ ሁለት የተለያዩ የአገልግሎት ክልሎች ነበሩ። ጴጥሮስና ጳውሎስ የሚሰብኩት ወንጌል አንድ ነበር። አንዱ ጌታ በሁለቱም በመጠቀም ይሥራ እንጂ (ገላ. 2:8) የሚያገለግሉት ግን የተለያዩ ሕዝቦችን ነበር።

ይህም ማለት ጳውሎስ አይሁዶችን ወደ ክርስቶስ ለማምጣት ጥረት እንዳያደርግ ማለት አይደለም። ይልቁኑ የሥጋ ወገኖቹ ለሆኑት አይሁድ ከፍተኛ ሸክም በልቡ ይሰማው ነበር (ሮሜ 9: 1-3)። ጳውሎስ ወደ አንድ ከተማ በሚደርስበት ጊዜ በዚያ ከተማ የአይሁድ ምክራብ ካለ በቅድሚያ በመሄድ አገልግሎቱን በገዛ ሕዝቡ መካከል ይጀምር ነበር። ጴጥሮስም ቢሆን አሕዛብን ጨርሶ እንዳያገለግል ማለት አይደለም፤ ነገር ግን እያንዳንዱ ሰው በመንፈስ ቅዱስ በተመደበለት የአገልግሎት ክልል ላይ ያተኩር ነበር ማለት ነው። ያዕቆብ፥ ጴጥሮስና ዮሐንስ ወደ አይሁዳውያን ሲሄዱ ጳውሎስ ደግሞ አሕዛብን ለማገልገል ሄደ (ገላ. 2: 9 ላይ «አሕዛብ» የሚለው ቃል ከአይሁድ ሕዝብ በስተቀር የቀረውን ዓለም ሕዝብ የሚያካትት ነው)።

የኢየሩሳሌም ጉባኤ ሲጀመር ለመከፋፈልና ለጸብ ሰፊ በር ቢኖርም የተፈጸመው ግን ትብብርና ስምምነት ጎልቶ በታየበት ሁኔታ ነበር። «ወንድሞች በኅብረት ቢቀመጡ እነሆ መልካም ነው፤ እነሆም ያማረ ነው» [መዝ. (133): 1]። ይህ ዓይነት ሕብረት በዘመናችን አብያተ ክርስቲያናት መካከል መኖሩ በጣም ጠቃሚ ነው።

ሁላችንም የምንሰብከው አንዱን ወንጌል ነው። በዚህም የክርስቶስን ቤተክርስቲያን ለመገንባት በአንድነት ለመሥራት እንጥራለን። ሆኖም እግዚአብሔር ለተለያዩ ስፍራዎችና የተለያዩ አገልግሎቶች የተለያዩ ሰዎችን የመጥራቱን እውነት ልንገነዘብ ያስፈልጋል። ክርስቶስን በሚያውቁና በሚወዱ ሰዎች መካከል «ውድድር» የሚባል ነገር በፍጹም ሊኖር አይገባም። ጴጥሮስ ታላቅ ሰው ነበር፤ ምናልባትም ዋናው መሪ ሐዋርያ ነው፤ አዲስ መጥ የሆነው ጳውሎስ በጌታ ምሪት ወደ አገልግሎቱ በመጣ ጊዜ ግን አገልግሎቱን የተቀበለው በታላቅ ደስታ ነበር። በምዕራፍ 1 ላይ ጳውሎስ ከሌሎች ሐዋርያት በተለየ ሁኔታ ራሱን ችሎ እንዴት እንደሚያገለግል ተናግሮ ነበር፤ አሁን ደግሞ በምዕራፍ 2 ከሐዋርያት ጋር በመደጋገፍ እንዴት እንደሚሠሩ ይናገራል። ጳውሎስ እንደ ፈለገው ለመሆን ነፃነት ቢኖረውም በወንጌል አገልግሎት ውስጥ ግን ከሐዋርያት ጋር በፈቃደኝነትና በኅብረት ይሠራ ነበር።

ቀጥለን ከሥነ መለኮት ትምህርት ወደ ተግባራዊ ልምምድ እናልፋለን። ይህም ድሆችን ስለመርዳት የተመለከተ ይሆናል (ቁ. 10)። እነዚህ ነገሮች በአንድነት የሚሄዱ መሆናቸው የማያጠራጥር ነው። ትክክለኛ የእምነት ትምህርትም ቢሆን የክርስቲያናዊ ተግባር ምትክ ጨርሶ ሊሆን አይችልም

(ያዕ. 2: 14-26)። ብዙ ጊዜ አብያተ ክርስቲያናት በስብሰባቸው ላይ ስለ ተለያዩ ነገሮች ውይይት ያደርጋሉ፤ ይህን በችግር ማጥ የወደቀውን ዓለም ለመርዳት ግን ምንም እርምጃ ሲወስዱ አይታዩም። ጳውሎስ ግን ለድሆች ሁልጊዜ ትኩረት በመስጠት (የሐዋ. 11: 27-30) የሚያቀርቡትን አሳብ ለመከተል ደስተኛ ነበር።

ምንም እንኳ ይህ ጉባኤ የተጠናቀቀው ጳውሎስና ሌሎች መሪዎች ስምምነት ላይ ከደረሱ በኋላ ቢሆንም ለችግሩ ዘላቂ መፍትሔ አስገኝቶአል ማለት አይደለም። ነገር ግን የይሁዲነት አቀንቃኞች ጳውሎስ ሥራ ውስጥ ጣልቃ በመግባት የቆረቆሩቸውን አብያተ ክርስቲያናት መውረራቸውን ቀጠሉ። ጳውሎስ የዚህን ጉባኤ ውጤት መልካም የምሥራች በአንጾኪያ፣ ሶርያና ኪልቅያ ለሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት (የሐዋ. 16: 4)ና እንዲሁም በሌሎችም አካባቢዎች ለሚገኙ ላገለገለባቸው አብያተ ክርስቲያናት አበሰረ (የሐዋ. 16: 4)። የይሁዲነት አቀንቃኞች ግን ከአንጾኪያ ጀምረው ጳውሎስን እግር በእግር መከተል አልተፈቀደም። (ተደብድቦ እንደሚጮህ ውሻ ሆነውበት ነበር። ፊልጵ. 3: 1-3 ተመልከት)። እንዲያውም በአንጾኪያ ጴጥሮስን እንኳ ወደ ዓላማቸው እንዲያዘነብል ለማድረግ ችለው ነበር (ገላ. 2: 11-21 ተመልከት)።

እነዚህ የይሁዲነት አቀንቃኞች ወደ ገላትያ አብያተ ክርስቲያናት የሄዱት የሐሰት ትምህርት እንክርዳዳቸውን ለመዝራት ነበር፤ ከዚህም የተነሣ ጳውሎስ ይህን የምናጠናውን የገላትያ መልእክት ጻፈ። አንዳንድ ሊቃውንት መልእክቱን የላከው ከኤፌሶን ወይም ከቆሮንቶስ ሆኖ ነው ቢሉም፤ ጳውሎስ ግን የጻፈው ከኢየሩሳሌም ጉባኤ በኋላ ብዙም ጊዜ ሳይቆይ ከአንጾኪያ ይሆናል። እነዚህ ታሪካዊ ዝርዝር ሁኔታዎች ጠቃሚ ቢሆኑም የመልእክቱን ጭብጥ አሳብ ለመረዳት ግን የግድ አስፈላጊ አይደሉም። በተጨማሪም የገላትያ መልእክት ጥንታዊ መልእክት ነው ለማለት እንችላለን፤ ያመነውን፣ የሰበከውንና በቀጣይ አገልግሎቱ የጻፈበትን ዋና ዋና የእምነት ትምህርቶች ሁሉ እናገኝበታለን።

እነሆ የትዕይንቱ ገቢር መጋረጃ በዚህ የተዘጋ ቢሆንም፣ የሚቀጥለውን ገቢር እንመለከት ዘንድ መጋረጃው እንደገና ይከፈታል። አሁን ደግሞ የእግዚአብሔር «የነጻነት ተጋዳይ» የሆነው ጳውሎስ ስለ ወንጌል እውነት ሲከራከር እንመለከታለን፤ በዚህ ወቅት ግን ከጴጥሮስ ጋር ነው።

ገላትያ 2: 11-21

ነገር ግን ኬፋ ወደ አንጾኪያ በመጣ ጊዜ ፊት ለፊት ተቃወሙት፤ ይፈረድበት ዘንድ ይገባ ነበርና። አንዳንድ ከያዕቆብ ዘንድ ሳይመጡ ከአሕዛብ ጋር አብሮ ይበላ ነበርና፤ በመጡ ጊዜ ግን ከተገረዙት ወገን ያሉትን ፈርቶ ያፈገፍግ ነበርና ከእነርሱ ተለየ። የቀሩትም አይሁድ ደግሞ፤ በርናባስ ስንኳ በግብዝነታቸው እስከ ተሳቦ ድረስ፤ ከእርሱ ጋር አብረው ግብዞች ሆኑ። ነገር ግን እንደ ወንጌል እውነት በቅንነት እንዳልሄዱ ባየሁ ጊዜ በሁሉ ፊት ኬፋን፡ - አንተ አይሁዳዊ ሳለህ በአይሁድ ኑሮ ያይደለ በአሕዛብ ኑሮ ብትኖር፤ አሕዛብ በአይሁድ ኑሮ ሊኖሩ እንዴት ግድ አልሃቸው? አልሁት። እኛ በፍጥረት አይሁድ ነን ኃጢአተኞችም የሆኑ አሕዛብ አይደለንም፤ ነገር ግን ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንዲጸድቅ እንጂ በሕግ ሥራ እንዳይሆን አውቀን፤ ሥጋን የለበሰ ሁሉ በሕግ ሥራ ስለማይጸድቅ፤ እኛ ራሳችን በሕግ ሥራ ሳይሆን በክርስቶስ እምነት እንጸድቅ ዘንድ በክርስቶስ ኢየሱስ አምነናል። ነገር ግን በክርስቶስ ልንጸድቅ የምንፈልግ ስንሆን ራሳችን ደግሞ ኃጢአተኞች ሆነን ከተገኘን፤ እንግዲያስ ክርስቶስ የኃጢአት አገልጋይ ነዋ? አይደለም። ያፈረስሁትን ይህን እንደ ገና የማንጽ ከሆንሁ ራሴ ሕግ ተላላፊ እንድሆን አስረዳለሁና። እኔ ለእግዚአብሔር ሕያው ሆኜ እኖር ዘንድ በሕግ በኩል በሕግ ሞቼ ነበርና። ከክርስቶስ ጋር ተሰቅዬአለሁ፤ እኔም አሁን ሕያው ሆኜ አልኖርም፤ ክርስቶስ ግን በእኔ ይኖራል፤ አሁንም በሥጋ የምኖርበት ኑሮ በወደደኝና ስለ እኔ ራሱን በሰጠው በእግዚአብሔር ልጅ ላይ ባለ እምነት የምኖረው ነው። የእግዚአብሔርን ጸጋ አልጥልም፤ ጽድቅስ በሕግ በኩል ከሆነ እንኪያስ ክርስቶስ በከንቱ ሞተ።

የነፃነት ታጋዳይ፥ ክፍል ሁለት

«ነፃነት ያሳሰለሰ ተጋድሎን ትጠይቃለች!» ይህን የተናገረው ዌንዴል ፊልፕስ የተባለው ሰው በ1852 እ.አ.አ. በማሳቹሴትስ ከተማ በተደረገው ጸረ ባርያ ፍንገላ ስብሰባ ላይ ነበር። አባባሉ በፖለቲካው መስክ ብቻ ሳይሆን በመንፈሳዊውም ዓለም ውስጥ እውነትነት አለው። ጳውሎስ የእግዚአብሔርን የጸጋ ወንጌል ከሚኖርበት ክልል ውጭ ወደ ተለያዩ ግዛቶች ለማዳረስ ሕይወቱን ጭምር ለአደጋ በማጋለጥ እንኳ አገልግሏል። እርሱም ሆነ የቆረቆራቸው አብያተ ክርስቲያናት በክርስቶስ ያላቸው ነጻነት በጠላት እንዲገፈፍ ፈቃዱ አልነበረም። የወንጌልን እውነት በተመለከተ ከሐዋርያው ጴጥሮስ፥ ከበርናባስና ከአንዳንድ የያዕቆብ ጓደኞች ጋር ፊት ለፊት እንዲጋፈጥ ያደረገውም ይህ ውስጣዊ «መንፈሳዊ ጽናት» ነበር። የአሁኑ ድራማ ደግሞ ሦስት ክፍሎችን ያካትታል።

1. የጴጥሮስ ግርሻ (2፡11-13)

በሐዋርያት ሥራ 15 ከተገለጸው እጅግ ጠቃሚ ጉባኤ ጥቂት ቆይቶ ጴጥሮስ ከኢየሩሳሌም ወደ አንጾኪያ መጣ። በመጀመሪያ የምናስተውለው ነገር ጴጥሮስ ያን ጊዜ ስለ ነበረው ነፃነት ነው። ያለአንዳች ልዩነት ከአይሁድና ከአሕዛብ አማኞች ሁሉ ጋር ጥበረት ያደርግ ነበር። «ከአሕዛብ ጋር መብላት» ማለት እነርሱን መቀበል ማለት ነው፤ በክርስቶስ እንዳለ አንድ ቤተሰብ አሕዛብን ከአይሁድ ጋር በእኩልነት መመልከት ማለት ነው።

ጴጥሮስ ወግ አጥባቂ አይሁዳዊ ሆኖ ያደገ ሰው ስለ ነበር ለእርሱ ይህን ትምህርት ለመቀበል ቀላል አልነበረም። ኢየሱስ በመስቀል ላይ ከመሞቱ በፊት ከጴጥሮስ ጋር ባሳለፈው ጊዜ ይህን ትምህርት አስተምሮት ነበር (ማቴ. 15፡1-20)። መንፈስ ቅዱስ ደግሞ ጴጥሮስን የርግ መቶ አለቃ ወደ ነበረው ወደ ቆርኔሌዎስ ቤት በላከው ጊዜ ይህን ጉዳይ እንደገና አረጋግጦለት ነበር (የሐዋ. 10)። በተጨማሪም ይህ እውነት በኢየሩሳሌም የመሪዎች ጉባኤ ላይ ጸንቶአል (የሐዋ. 15)። በዚህ ጉባኤ ከነበሩ ዋነኛ ምስክሮች አንዱ ጴጥሮስ ነበር።

ጴጥሮስን በዚህ ተግባሩ ከመንቀፋችን በፊት ከምናውቃቸው የመጽሐፍ ቅዱስ መሠረታዊ ትምህርቶች ለስንቱ ታዛዥ እንደሆንን የራሳችንን ሕይወት መመርመር የተሻለ ነው። የቤተ ክርስቲያንን ታሪክ በምንመረምርበት ጊዜ የምናጤነው ሙሉው መጽሐፍ ቅዱስ በእጃቸው የገባና በየዘመናቱ የኖሩ አማኞች እንኳ፥ የክርስትናን እምነት እውነትና ተግባር ለመለማመዱ እጅግ ዳተኞች እንደ ነበሩ ነው። በክርስቶስ ስም የተፈጸሙትን ስደቶችና ልዩነቶችን ስንመለከት ያሳፍሩናል። ለመሠረታዊ የእምነት ትምህርቶች በቤተክርስቲያን ስብሰባዎች ላይ ሽንጥን ገትሮ መከራከር አንድ ነገር ሲሆን፥ በሌላ በኩል ደግሞ በዕለታዊ ሕይወት ውስጥ ተግባራዊ ማድረግ ጨርሶ የተለየ ነገር ነው።

የጴጥሮስ ነፃነት ፈተና የገጠመው በገዛ ራሱ ፍርሃት ነበር። እርሱ አንጾኪያ በነበረ ጊዜ የያዕቆብ ባልደረቦች የነበሩ አንዳንድ ሰዎች ቤተክርስቲያኑን ጎብኝተው ነበር። (ያዕቆብ የክርስትና አማኝ ቢሆንም እንኳ አክራሪ አይሁዳዊ እንደ ነበር ታስታውሳለህ።) የያዕቆብ እነዚህን ሰዎች የላከው ጴጥሮስን በምሥጢር ለመከታተል ነበር የሚል ግምት በጳውሎስ ዘንድ ካለማደሩም በላይ፥ የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን ባለሥልጣናት ስለመሆናቸውም አላመለከተም። እርግጥ እነዚህ ሰዎች «ከተገረዙት ቡድን» መካከል እንደ ነበሩ አንዳችም ጥርጥር የለውም (የሐዋ. 15: 1፥5)። አመጣጣቸውም የአንጾኪያን ቤተክርስቲያን ለሃይማኖት ሕጎች ተገዢ ለማድረግ ነበር።

ጴጥሮስ ወደ ቆርኔሌዎስ ቤት ሄዶ ካገለገለ በኋላ ለዚህ ድርጊቱ መከላከያ እንዲያቀርብ ተጠይቆ ጉዳዩን በሚገባ አስረድቷል (የሐዋ. 11)። አሁን ግን ፈራ። መንፈስ ቅዱስ ወደ ቆርኔሌዎስ ቤት እንዲሄድ በላከው ጊዜ ወደዚያ ለመሄድም ሆነ በኢየሩሳሌም ጉባኤ ለመገኘት አልፈራም ነበር። አሁን ግን የተቃዋሚዎች ደጋፊ የሆኑ ሰዎች ሲመጡ፥ ጴጥሮስ ቀድሞ የነበረውን ድፍረት አጣ። «ሰውን መፍራት ወጥመድ ያመጣል» (ምሳሌ 29: 25)።

ይህን ፍርሃት እንዴት ልንገልጸው እንችላለን? ጴጥሮስ በስሜት የሚነዳ ሰው እንደነበር እናውቃለን። አሁን አስደናቂ የሆነ እምነትና ድፍረት እናይበትና ወዲያውኑ ደግሞ ሙሉ በሙሉ ወድቆ እናገኘዋለን። ማዕበል በሚያናውጠው ባሕር ላይ እየተራመደ ወደ ኢየሱስ ለመምጣት ያልሞከረውን ያህል፥ ወዲያውኑ ግን ፈራና መስጠም ጀመረ። ኢየሱስን እስከ ሕይወቱ ፍጻሜ ድረስ እንደሚከተለው ተናግሮ ነበር፤ ቆይቶ ግን ጌታውን ሦስት ጊዜ ካደ። በሐዋርያት ሥራ የምናየው ጴጥሮስ በአራቱ

ወንጌላት ከምናየው የበለጠ ጽኑ አቋም ያለው ቢሆንም፤ እኛም ፍጹማን እንዳልሆንን ሁሉ እርሱም ፍጹም አልነበረም። የገዛ ፍርሃቱ ወደ ውድቀት መራው። ከአሕዛብ አማኞች ጋር የፍቅር ግብዣ ማድረጉን ትቶ ተለያቸው።

የኢፕሮስ ውድቀት ሁለት አሳዛኝ ገጽታዎች አሉት። በመጀመሪያ ደረጃ ግብዝ ሆነ ለማስመሰል መሞከር የሚል ትርጉም የያዘ ቃል ነው። ኢፕሮስን ለዚህ ያደረሰው እውነተኛው ምክንያት ፍርሃት ሆኖ ሳለ እርሱ ግን ታማኝነት እንደ ሆነ ለማስመሰል ሞክሯል። ያለመታዘዛችንን ለመሸፈን «በመሠረታዊ የእምነት ትምህርቶች» ምክንያት አድርጎ ማቅረብ እንደት ቀላል ነው።

ሁለተኛው አሳዛኝ ነገር ደግሞ ኢፕሮስ ከእርሱ ጋር ሌሎችን ወደ ስሕተት መምራቱ ነበር። በርናባስም እንኳ በዚሁ ስሕተት ተጠልፎ ነበር። በአንጾኪያ ከሚገኙ መንፈሳዊ መሪዎች አንዱ ስለ ነበር (የሐዋ. 11: 19-26)፤ የእርሱ ያለመታዘዝ በንብረቱ ውስጥ በሚገኙ ሌሎች ሰዎች ላይ የሚያደርሰው ተጽዕኖ ቀላል አልነበረም።

እስኪ ኢፕሮስና በርናባስ በዚያን ዘመን አሸንፈው ቤተክርስቲያንን ወደ ሕግ አክራሪነት መሯት ብለን እናስብ። ውጤቱ ምን ሊሆን ይችል ነበር? ጳውሎስንና በርናባስን ያስማራቸው የአንጾኪያ ቤተ ክርስቲያን ታላቅ አገልጋዩ ቤተ ክርስቲያን በመሆን ትቀጥል ነበርን? (የሐዋ. 13) ወይስ ከተገረዙት ቡድን የሆኑ አገልጋዮች በመላክ ጳውሎስ የመሠረታቸውን አብያተ ክርስቲያናት ይማርኩ ወይም ይከፋፍሉ ነበርን? ይህ ችግር የግል ወይም የቡድን አልነበረም። ጥያቄው «የወንጌል እውነት» ጥያቄ ስለነበር ጳውሎስ ለጉዳዩ በጽናት ለመጋደል ቆርጦ ተነሣ።

2. የጳውሎስ ግሣጺ (2: 14-21)

ጳውሎስ ከኢፕሮስ ጋር ያደረገው ንግግር የተጠቃለለው የት ላይ እንደ ሆነ በግልጽ ካለመታወቁም በላይ፤ በምንባቡም ውስጥ ለገላትያ ሰዎች የጻፈው መልእክት ከየት እንደሚቀጥል የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎችን ግራ ያጋባ ጉዳይ ነው። ሆኖም መልእክቱ ከየትኛውም ክፍል የቀጠለ ቢሆንም በሙሉ የሚናገረው በክርስቶስ ስላለን ነፃነት ስለ ሆነ ምንም ለውጥ አያመጣም። እንደዚሁም ምንም እንኳ በአጭሩ የቀረበ ቢመስልም፤ ይህ ክፍል ጳውሎስ ኢፕሮስን ስለመገሰጸው የሚናገረውን ክፍል ሙሉ በሙሉ ያቀፈ ነው እንበል። ግሣጺውም በሙሉ በመሠረታዊ እምነት ትምህርት ላይ

የተመሠረተ ነበር። ጴጥሮስ ከአሕዛብ በመለየቱ ምክንያት የካደው አምስት መሠረታዊ የክርስትና ትምህርቶችን ነበር።

(1) የቤተ ክርስቲያንን አንድነት (2: 14)። ጴጥሮስ አይሁዳዊ ነበር፤ በክርስቶስ በማመኑ ግን ክርስቲያን ሆነ። ክርስቲያን ስለሆነ የዘር ልዩነት የሌለባት ቤተክርስቲያን አካል ነው (ገላ. 3: 28)። እግዚአብሔር ለጴጥሮስ መጀመሪያ በቆርኔሌዎስ ቤትና ከዚያም በኢየሩሳሌም ጉባኤ ይህን ትምህርት እንዴት እንዳስተማረው ተመልክተናል።

የጳውሎስ ንግግር የጴጥሮስን ልብ እንደነካው ማሰብ እንችላለን። «አንተ አይሁዳዊ ሳለህ በአይሁድ ኑሮ ያይደለ በአሕዛብ ኑሮ ብትኖር አሕዛብ በአይሁድ ኑሮ ሊኖሩ እንዴት ግድ አልሃቸው?»

ጴጥሮስ ራሱ በኢየሩሳሌም ጉባኤ እንዲህ ብሎ ነበር፡ - «በእኛና በእነርሱ መካከል አንዳችም አልለየም» (የሐዋ. 15: 9)። አሁን ግን ጴጥሮስ ራሱ ልዩነት አደረገ። የእግዚአብሔር ሰዎች በተለያዩ ቡድኖች ቢከፋፈሉም እንኳ አንድ ሕዝብ ናቸው። ከዚህ ውጪ ቅዱሳት መጻሕፍትን የሚጥሰና ወንድምን ከወንድም የሚለይ ማንኛውም ተግባር የክርስቶስን አካል አንድነት መካድ ነው።

(2) በእምነት መጽደቅ (2: 15-16)። በዚህ መልዕክት ውስጥ መጽደቅ የሚለው ቃል ለመጀመሪያ የተጠቀሰው በዚህ ስፍራ ነው። (ገላትያ የጳውሎስ የመጀመሪያው መልእክት ነው ብለን የምናምን ከሆነ ከጠቅላላው መልእክቱ ውስጥ ጽድቅ የሚለውን ቃል ለመጀመሪያ የተጠቀመበት በዚህ ክፍል ነው ማለት እንችላለን።) «በእምነት የሚገኝ ጽድቅ» የሚለው ጥቅስ ለዘመነ ተሐድሶ መሪ ቃል ሆኖ ከማገልገሉም በላይ፤ ለእኛም ይህን ትምህርት መረዳት አጅግ አስፈላጊ ነው።

«ሰውስ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ መሆን እንዴት ይችላል?» (ኢዮብ 9: 2) የሚለው ጥያቄ መልስ ዘላለማዊ ይዞታችንን የሚወስን ስለ ሆነ በጣም አስፈላጊ ጥያቄ ነበር። እግዚአብሔር ለዚህ ጥያቄ የሰጠው መልስ «ጻድቅ በእምነት ይኖራል» (ዕብ. 2: 4) የሚል ሲሆን ማርቲን ሉተርን ከሃይማኖታዊ ባርነትና ፍርሃት ነፃ ያደረገውም ይኸው መመሪያ ነበር። ይህ ጽንሰ አሳብ እጅግ አስፈላጊ ስለ ሆነ ሦስት የአዲስ ኪዳን መጻሕፍት ስለዚህ ጉዳይ ያብራሩልናል። እነርሱም፡ - ሮሜ (1: 17)፤ ገላትያ (3: 11) እና ዕብራውያን (10: 38) ናቸው። የሮሜ መልእክት «ጻድቅ» የሚለውን ቃል

ትርጉም ሲያብራራ፡ «ይኖራል» የሚለውን ቃል ገላትያ፡ «በእምነት» የሚለውን ቃል ዕብራውያን በቅደም ተከተል ያብራራልናል።

ለመሆኑ «ጽድቅ» ማለት ምን ማለት ነው? ጽድቅ እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ ያመነውን ኃጢአተኛ ጻድቅ ነህ የሚልበት የተግባር መግለጫ ነው። ይህንን ቃል ለማስረዳት የተጠቀምንባቸውን እያንዳንዱን ቃል ማስተዋል በጣም ጠቃሚ ነው። መጽደቅ የአንድ ጊዜ ተግባር እንጂ ሂደት አይደለም። አንድ ክርስቲያን ከሌላ ክርስቲያን የበለጠ መጽደቅ አይችልም። የሮሜ 5:1 ቀጥተኛ ትርጉም እንዲህ የሚል ነው፡- «እንግዲህ አንድ ጊዜ ለዘላለም በእምነት ከጻደቅን ከእግዚአብሔር ጋር ሰላም አለን»። በእምነት ከጻደቅን የሚለው ቃል ይህ ተግባር በእግዚአብሔርና ኃጢአተኛ በሆነው አማኝ መካከል በቅጽበት ወዲያውኑ የሚፈጸም እንደሆነ ያሳያል። በሥራ ቢሆን ኖሮ ይህ ተግባር ቀስ በቀስ በሂደት የሚፈጸም ይሆን ነበር።

በተጨማሪ መጽደቅ የሰው ባሕርይ ወይም መልካም ሥራ ውጤት ሳይሆን የእግዚአብሔር ተግባር ነው። «የሚያጻድቅ እግዚአብሔር ነው...» (ሮሜ 8:33)። አንድ ኃጢአተኛ በእግዚአብሔር ፊት ጻድቅ የሚሆነው «የሕግ ሥራዎችን» በመፈጸም ሳይሆን፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው። ጳውሎስ በዚህ መልእክት የኋለኛ ክፍል እንደሚገልጠው፤ ሕግ የተሰጠው ኃጢአትን ለመግለጥ እንጂ ከኃጢአት ነጻ ለማውጣት አይደለም (ሮሜ 3:20 ተመልከት)። እግዚአብሔር በጸጋው ኃጢአታችንን በክርስቶስ ላይ አናረው! የክርስቶስ ጽድቅ ደግሞ ለእኛ ተቆረጠልን (2ኛ ቆሮ. 5:21 ተመልከት)።

እግዚአብሔር ኃጢአተኛውን አማኝ ወዲያውኑ «ጻድቅ» ብሎ ይጠራዋል እንጂ ቀስ በቀስ ጻድቅ አያደርገውም። (በእርግጥ ያዕቆብ ምዕራፍ 2 ውስጥ እንደሚናገረው እውነተኛ ጽድቅ ወደ ተለወጠ ሕይወት ይመራል።) አንድ ሰው በክርስቶስ ከማመኑ በፊት በእግዚአብሔር ፊት ኃጢአተኛ ነው። በክርስቶስ ባመነበት ቅጽበት ግን ኃጢአተኛ አይደለህም ተብሎ ይታወጃለታል። ከዚያ በኋላ እንደገና ጥፋተኛ ነህ አይባልም።

መጽደቅ ማለት እንዲሁ «ይቅርታን ማግኘት» ማለት ብቻ አይደለም። ምክንያቱም አንድ ሰው ይቅርታን ካገኘ በኋላ እንደገና ኃጢአትን አድርጎ ጥፋተኛ መሆን ይችላል። አንድ ጊዜ በእምነት ከጻደቀ በኋላ በእግዚአብሔር ፊት እንደገና ኃጢአተኛ ሊባል ፈጽሞ አይችልም።

እንደዚሁም ጽድቅ «ምህረት ከማግኘት» የተለየ ነው። ምክንያቱም ምህረት ያገኘ ወንጀለኛ ጥፋቱ በወንጀል ማጎደር (ሪኮርድ) ተመዝግቦ ስለሚያዝበት ነው። አንድ ኃጢአተኛ በእምነት ከጸደቀ ግን የቀድሞ ኃጢአቱ አንደገና ጨርሶ ሊታሰብበት አይችልም። እግዚአብሔር ጨርሶ የኃጢአት መዝገብን አይዝበትም [መዝ. (32)፡ 1-2፤ ሮሜ 4፡ 1-8] ተመልከት)።

በመጨረሻም እግዚአብሔር የሚያጸድቀው ኃጢአተኞችን እንጂ «መልካም ሰዎችን» አይደለም። ጳውሎስ እግዚአብሔር ኃጢአተኛውን አጸደቀ ብሏል (ሮሜ 4፡ 5)። ብዙ ኃጢአተኞች የማይጸድቁት ኃጢአተኞች መሆናቸውን ስለማያምኑ ነው። ኢየሱስ ክርስቶስ የሚያድነው ኃጢአተኞችን ብቻ ነው (ማቴ. 9፡ 9-13፤ ሉቃ. 18፡ 9-14)።

ጲጥሮስ፡ ራሱን ከአሕዛብ ባገለለ ጊዜ ጽድቅ በእምነት የሚገኝ የመሆኑን እውነታ እየካደ ነበር። በሌላ አባባል «እኛ አይሁዶች ከአሕዛብ የተለየንና የተሻልን ነን» ማለቱ ነበር። ሆኖም አይሁዶችም ሆኑ አሕዛብ ኃጢአተኞች ናቸው (ሮሜ 3፡ 22-23)። ሊድኑ የሚችሉትም በክርስቶስ በማመን ብቻ ነው።

(3) ከሕግ ነፃ መሆንን (2፡ 17-18)። ጲጥሮስ በኢየሩሳሌም ጉባኤ የሙሴን ሕግ ከከባድ ቀንበር ጋር አወዳድሮት ነበር (የሐዋ. 15፡ 10ና ፲፩. 5፡ 1 ተመልከት)። አሁን ግን ራሱን በዚህ ከባድ ቀንበር ሥር አደረገ።

ጳውሎስ ለጲጥሮስ ያቀረበው የመከራከሪያ አሳብ እንዲህ የሚል ነበር፡ - «እኔና አንተ ደህንነትን ያገኘነው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን እንጂ በሕግ አይደለም። አሁን ግን ደገንነትን ካገኘህ በኋላ እንደገና ወደ ሕግ ተመለስከ። ይህን ማድረግ ደግሞ ያዳነህ ክርስቶስ ብቻ አይደለም እንደማለት ነው፤ ክርስቶስ ብቻ እንዳዳነህ ብትቀበል ኖሮ ግን ሕግን አትፈልግም ነበር። ስለዚህ በአንተ አመለካከት ኃጢአተኛ ያደረገህ ክርስቶስ ነው ማለት ነው።»

«በተጨማሪም የእግዚአብሔር የጸጋ ወንጌል ለአይሁድና ለአሕዛብ ሰብከህ ነበር፤ የዳኑት በእምነት እንጂ በሕግ ሥራ እንዳይደለ ነግረሃቸው ነበር። ወደ ሕግ አክራሪነት በመመለስ ያፈረሰኸውን እንደገና እየገነባህ ነው ማለት ነው። ስለዚህ ከመጀመሪያውኑ በማፍረስህ በደል አድርገህ ነበር ማለት ነው።!»

በሌላ አባባል የጳውሎስ የመከራከሪያ ነጥብ ራሱ ጲጥሮስ የእግዚአብሔርን ጸጋ ከተካፈለበት ልምምድ በመነሣት ነበር። ወደ ሙሴ ሕግ

መመለስ ግለት እግዚአብሔር ለእርሱ ያደረገለትንና በእርሱ ውስጥ ያደረገውን ሁሉ መካድ ግለት ነው።

(4) ራሱን ወንጌልን (2: 19-20)። ሰው የሚጸድቀው በሕግ ሥራዎች ከሆነ ታዲያ ኢየሱስ ክርስቶስ ለምን ሞተ? የክርስቶስ ሞት፥ መቀበርና ትንሣኤ የወንጌል መሠረታዊ እውነቶች ናቸው (1ኛ ቆሮ. 15: 1-8)። በክርስቶስ ኢየሱስ በማመን ድነናል (እርሱ ለእኛ ሞተ)። በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ባለ እምነት እንኖራለን (እርሱ በእኛ ውስጥ ይኖራል)። በተጨማሪ ከእርሱ ጋር በመንፈስ አንድ በመሆናችን ከእርሱ ጋር ሞትን (ሮሜ 6 ተመልከት)። ይህም ለሕግ የሞትን ነን ግለት አይደለም። ወደ ሙሴ መመለስ ግለት ተመልሶ ወደ መቃብር ጉድጓድ መግባት ግለት ነው። እኛ ግን «በአዲስ ሕይወት እንድንመላለስ» ከእርሱ ጋር ተነሥተናል (ሮሜ 6: 4)። የምንኖረውም በትንሣኤው ኃይል ስለ ሆነ የሕግ «እርዳታ» አያስፈልገንም።

(5) የእግዚአብሔርን ጾጋ (2: 21)። የይሁዲነት አቀንቃኞች ሕግንና ጾጋን ለመደባለቅ ሞከሩ፤ ጳውሎስ ግን ይህ ጨርሶ የማይቻል እንደሆነ ይናገራል። ወደ ሕግ መመለስ ግለት የእግዚአብሔርን ጾጋ «መጣል» ግለት ነው።

ጲጥሮስ ደህንነትን ያገኘ በመሆኑ የእግዚአብሔርን ጾጋ ተለማምዶአል። በአገልግሎቱም ይህን ጾጋ ያውጅ ነበር። ከአሕዛብ ክርስቲያኖች ኅብረት ራሱን ሲለይ ግን የእግዚአብሔርን ጾጋ በግልጽ ክዶአል።

ጾጋ እንዲህ ይላል፡ - «ልዩነት የለም! ሁሉም ኃጢአትን ሠርተዋልና፥ ሁሉም ለመዳን የሚችሉት በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ነው!»

የጲጥሮስ ተግባር ግን «ልዩነት አለ! የእግዚአብሔር ጾጋ በቂ ባለመሆኑ ተጨማሪ ሕግ ያስፈልገናል» የሚል ነበር።

ወደ ሕግ መመለስ በመስቀል ላይ የተፈጸመውን ሥራ ከንቱ ማድረግ ነበር። «ጽድቅስ በሕግ በኩል ከሆነ እንኪደስ ክርስቶስ በከንቱ ሞተ» (ቁ. 21)። ሕግ «አድርግ» ሲል ጾጋ ግን «ተደርጓል» ይላል። የክርስቶስ የድል ጩኸት «ተፈጸመ!» የሚል ነበር (ዮሐ. 19: 30)። «ጾጋው በእምነት አድናክችኋል» (ኤፌ. 2: 8)።

ለጳውሎስ ግሣጺ ጲጥሮስ መልስ ስለመስጠቱ የተዘገበ አንዳችም ነገር ባይኖርም ቅዱሳት መጻሕፍት የሚያመለክቱት ኃጢአቱን አምኖ በመቀበል

ጎብረቱን እንደገና እንዳደሰ ነው። ሁለቱን መልእክቶቹን (1ኛና 2ኛ ጴጥሮስ) ስንመለከት ከእግዚአብሔር ጸጋ ዘር የማለት አንዳችም ምልክት አናይበትም። እንዲያውም የ1ኛ ጴጥሮስ መልእክት ዋና ዓላማ «እውነተኛ የእግዚአብሔር ጸጋ» (5: 12) የሚል ነው። በዚህ መልእክት በእያንዳንዱ ምዕራፍ ውስጥ «ጸጋ» የሚለውን ቃል እንመለከታለን። እርሱና ጳውሎስ በፍጹም ስምምነት ላይ እንደ ነበሩ ለማመልከት ጴጥሮስ ከፍተኛ ጥንቃቄ አድርጓል። «ከጴጥሮስ ዘርፎ ለጳውሎስ መክፈል» አይቻልም (2ኛ ጴጥ. 3: 15-16)።

የዚህ አስደናቂ ድራማ ገቢር ሁለት ክፍሎች በዚህ መልክ ተጠናቅቀዋል። መጋረጃው ግን ገና አልተዘጋም፤ እኔና እናንተን የሚጨምር ሦስተኛ ክፍል አለ።

3. የአማኞች ምላሽ

ጴጥሮስ የወንጌልን እውነት በተግባር ለመመስከር ፈተና በገጠመው ጊዜ ምን እንደ ደረሰበት እናውቃለን፡- ፍርሃትና ውድቀት ነበር የደረሰበት። ጳውሎስ የወንጌል እውነት ተበርዞ ባየ ጊዜ ምን እንዳደረገ አይተናል፡- በከፍተኛ ድፍረት ለወንጌል እውነት ተከራከረ። በዛሬ ጊዜ በጣም አስፈላጊ የሆነው ጥያቄ ግን «ለወንጌል እውነት እኔ ያለኝ ምላሽ ምንድን ነው?» የሚል መሆን አለበት። ወደዚህ መጽሐፍ መሠረታዊ የክርስትና ትምህርት ክፍል ከማለፋችን በፊት ራሳችንን መመርመር ያለብን ከዚህ በመነሣት ሊሆን ይገባል። ስለዚህ እያንዳንዳችን ልንመልሳቸው የሚገባን አንዳንድ ጥያቄዎች አቅርቤአለሁ።

- (1) በእግዚአብሔር ጸጋ ድኛለሁን? ማዳን የሚችለው ብቸኛው ወንጌል በኢየሱስ ክርስቶስ የተገለጠው የእግዚአብሔር ጸጋ ወንጌል ነው። ከዚህ የተለየ ማንኛውም ወንጌል የሐሰት ወንጌል በመሆኑ የተረገመ ነው (ገላ. 1: 6-9)። አንድ ሰው ጸጋን እንዲህ ብሎ ተረጎመው፡- «ክርስቶስ በከፈለው ዋጋ የሚገኝ የእግዚአብሔር ብልጥግና»። ይህ በጣም ጥሩ ትርጉም ነው። ለደህንነቴ የታመንኩት በራሴ ነውን? (በመልካም ሥነ ምግባራት በደግ ሥራዬ ወይም በሃይማኖቴ ወዘተ።) እንዲህ ከሆነ ክርስቲያን አይደለሁም ማለት ነው፤ ምክንያቱም እውነተኛ ክርስቲያን በክርስቶስ ብቻ የሚታመን ነው። «ጸጋው በእምነት አድናኦት ጳልና፤ ይህም የእግዚአብሔር ስጦታ ነው እንጂ ከእናንተ አይደለም፤ ማንም እንዳይመካ ከሥራ አይደለምና» (ኤፌ. 2: 8-9)።

- (2) ሕግንና ጸጋን ለመደባለቅ እሞክራለሁን? ሕግ እግዚአብሔርን ደስ ለማሰኘት አንድ ነገር ማድረግ አለብኝ ሲል፤ ጸጋ ግን እግዚአብሔር የእኔን ሥራ ጨርሶልኛል፤ ለእኔም የሚያስፈልገኝ በክርስቶስ ማመን ብቻ ነው ይላል። ደህንነትን ለማግኘት ክርስቶስን ከማመን በስተቀር ምንም ተጨማሪ ነገር አያስፈልገንም። የቤተ ክርስቲያን አባልነትና ሃይማኖታዊ ተግባራት በክርስቶስ ላለን እምነት መልካም መግለጫ ቢሆኑም፤ የዘላለምን ሕይወት ለማግኘት ግን በክርስቶስ በማመናችን ላይ ግን ምንም የሚጨምሩት ነገር የለም። «በጸጋ ከሆነ ግን ከሥራ መሆኑ ቀርቶአል፤ ጸጋ ያለዚያ ጸጋ መሆኑ ቀርቶአል (ሮሜ 11:6)። ነገር ግን ከሥራ ከሆነ ከጸጋ መሆኑ ቀርቶአል። ያለዚያ ሥራ ሥራ መሆኑ ቀርቶአል።
- (3) በክርስቶስ በማመኔ ባገኘሁት ጽድቅ ሐሜት አደርጋለሁን? ብዙውን ጊዜ «መጽደቅ» ማለት «ከዚህ በፊት ጨርሶ ኃጢአትን ያላደረግሁ የመሆን ያህል ነው» ተብሎአል። ይህም ትክክል ነው። አንድ ሰው በእግዚአብሔር ፊት ጽድቅ መሆኑን መረዳቱ ለልቡ ታላቅ ሰላምን ይሰጠዋል (ሮሜ 5: 1)። እስቲ የክርስቶስ ጽድቅ ያንተ ጽድቅ ሆኖ እንደ ተቆጠረህ አስብ። እግዚአብሔር በክርስቶስ ጽድቃችን መሆናችንን ማወጅ ብቻ ሳይሆን የሚመለከተን ከዚህ በፊት ጨርሶ ኃጢአት ያላደረግን ያህል አድርጎ ነው። ኃጢአታችን በሙሉ በክርስቶስ መስቀል ላይ ስለ ተፈረደበት ፍርድን ጨርሶ ልንፈራ አይገባም (ሮሜ 8: 1)።
- (4) በጸጋ ባገኘሁት ነጻነት እየተራመድኩ ነውን? ነጻነት ማለት በክርስቶስ ውስጥ ሐሴት ማድረግና እርሱ እንድንሆን የወሰነውን ወደ መሆን መምጣት ማለት ነው እንጂ (ኤፌ. 2: 10)፤ የባለሙብትነት ጉዳይ አይደለም። ነፃነት ማለት «የማድረግን ነፃነት» ብቻ ሳይሆን «ያለማድረግንም ነፃነት» ያቀፈ ነው። በኃጢአትና በሕግ ባርነት ሥር አይደለንም። ጳውሎስ በዚህ መልእክት ተግባራዊ ክፍል (ምዕራፍ 5ና 6) ውስጥ እንደሚገልጸው፤ እግዚአብሔርን የምንታዘዘው በፍቅር እንጂ በሕግ ስለ ተገደድን አይደለም። ክርስቲያኖች በክርስቶስ ውስጥ ባለው አስደናቂ ነፃነት ሐሴት ያደርጋሉ። እኔስ በዚህ ነፃነት ሐሴት እያደረግሁ ነውን?
- (5) የወንጌልን እውነት ለመከላከል ፈቃደኛ ነኝን? ይህ ማለት በከተማው ውስጥ ካሉት ከእያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያንና የእሑድ ትምህርት ቤት

መምህራን ጋር መከራከር አለብን ማለት አይደለም። ነገር ግን በክርስቶስ የዘላለም ሕይወትን ያስገኙልንን እውነቶች ሰዎች በሚከዱበት ጊዜ ያለአንዳች ፍርሃት በድፍረት እንጋፈጣቸዋለን ማለት ነው። «ሰውን ደስ ላሰኝ እፈልጋለሁን? አሁን ሰውን ደስ ባሰኝ የክርስቶስ ባሪያ ባልሆንሁም» (ገላ. 1:10)።

በተለያዩ ጊዜ የምንገናኛቸው ብዙዎች ሰዎች ደህንነት የሚገኘው በክርስቶስ በማመንና በተጨማሪም «መልካም ተግባሮችን በማድረግ፣ አሥርቱ ሕግጋትን በመጠበቅ፣ ለተራራው ስብከት በመታዘዝ» እና ሌሎች ሃይማኖታዊ ነገሮችን በመፈጸም እንደ ሆነ ያስባሉ። እኛ ግን ጳውሎስ የተለማመደው አይነት ሐዋርያዊ ሥልጣን ባይኖረንም እንኳ የምንሰብከው የእግዚአብሔር ቃል አለን። እውነትን ለሌሎች ማካፈል ደግሞ ግዴታችን ነው።

(6) «እንደ ወንጌል እውነት በቅንነት» እየኖርሁ ነውን? (ገላ. 2:14) ለእውነት ለመታገል ከሁሉ የበለጠ ትክክለኛው መንገድ በእውነት መኖር ነው። በሕይወቴ የምኖረው ኑሮ ከምናገረው ተጻራሪ ከሆነ ግን፣ በቃል ብቻ ለወንጌል ለመከላከል የማደርገው ጥረት ውጤት እጅግ አነስተኛ ነው። ስለዚህ ጳውሎስ በእግዚአብሔር ጸጋ በነፃነት መኖር እንዴት እንደሚቻል ሊገልጽልን ስለ ሆነ ለሚነግረን መታዘዝ በጣም ጠቃሚ ነው።

ከዚያ በፊት ግን የሚከተለውን ምሳሌ እንመልከት፡- አንድ ታላቅ ባለጸጋ ሰው ያመረተውን እህል እንዲሸጥለት ለአንድ ነጋዴ ከሰጠ በኋላ ወደ ሩቅ አገር ሄደ። እህሉን ሰፍሮ የሚሸጥበትንም መለኪያ (መስፈሪያ) ጭምር ሰጥቶት ነበር የሄደው። ይሁን እንጂ በተሰጠው መስፈሪያ ማንም የሚገዛው ሰው አልተገኘም። በዚህ ጊዜ ነጋዴው ገበያተኛ ለማግኘት መፍትሔው መስፈሪያውን መለወጥ እንደ ሆነ ስላሰበ፣ መስፈሪያውን ለወጠ፤ ወዲያውኑ ብዙ ገዢ ስላገኘ እህሉን በመሉ ሽጦ ጨረሰ። የእህሉ ባለቤት ሲመጣ የሰጠውን እህል ሽያጭ እንዲያስረክበው ጠየቀው፤ ነጋዴው ግን መስፈሪያውን ለውጦ ስለ ሸጠ የተጠበቀውን ገንዘብ ሊያስረክበው አልቻለም።

ትክክለኛውን መመዘኛ መቀየር በማምረት ተግባርም ሆነ በአገልግሎት ውጤታማ አያደርግም። ጳውሎስ «የወንጌል እውነትን» መመዘኛ በትክክል ጠብቆ እንደ ቆየ እኛም ይህንኑ ማድረግ አለብን።